

Fábri Péter

Rinaldo Rinaldini

avagy rablóból lesz a legjobb rabló

komédia zenével 2 felvonásban

zene: Gallai Péter

SZEREPLŐK

Rinaldo Rinaldini, túl híres rablóvezér
Altaverde, a banda alvezére, Rinaldo jobb keze
Pittorini, festő, Rinaldo bal keze
Egy vándor muzsikus
Denongo báró, szicíliai nemesúr
A Nagy Öreg, akit csak kevesen ismernek
Bellano, a Titokzatos Korzikai, akit mindenki ismer
Secretarius, Denongo báró érző lelkű titkára
Cintio, szerelmes ifjú rabló
Egy süketnéma mézáróság, a tettei beszélnek helyette
Fiorilla, hol komor, hol komorna
Olympia, igen tevékeny hölgy
Laura, Denongo báró leánya
Martagno grófné, vagyis Dianora, egy víg özvegy
Egy fogadósne
Komorna Denongóéknál
A Befalazott Asszony, akit kifalaznak
Rablók, zsandárok, összeesküvők, urak és hölgyek

Történik Itáliában a XVIII. században

I. felvonás

1. kép: a zsványtanyán

No.1. Rablódal

Rablók: Gazdálkodni gazdaságtalan.
Éhen halni igazságtalan.
Dolgozzék, ha kell, a vak ló.
Én meg vagyok inkább rabló.
Jól ki lesz ön fosztva általam.

Annyi minden lettem volna én.
De úgy láttam, a munka túl kemény.
Becsaptam hát minden ajtót,
vártak rám a többi rablók.
Életünk egy különvélemény.

Szép jónapot!
A pénzért jövök.
A rabló vagyok.
Ha kell, én lövök.
De tényleg lövök!
Ha mozdul, halott.
A pénzért jövök.
A rabló vagyok.

Végzünk hamar.
Ön fél, én ölök.
A helyzet fanyar.
A pénzért jövök.
Ha kell, én lövök.
A rabló vagyok.
A pénzért jövök.
Na szép jónapot!

1. jelenet

Rinaldo, Altaverde. Mindkettő álarcban.

Rinaldo: Elég volt! Zsvány! Gazember! Rabló! Mit mondott még, mi vagyok?
Altaverde: Útonálló.
Rinaldo: Az! Útonálló! Igaza volt.
Altaverde: Ennek a mitugrász szerzetesnek?
Rinaldo: Ennek. Jól megkaptam tőle a magamét.
Altaverde: Csak azért volt ilyen bátor, mert úgysem volt semmije, amit elvehettél volna tőle.

Rinaldo: Az nem számít. Idehallgass, Altaverde, nekem ebből tényleg elegendem van. Undorodom. Undorodom a rajtaütésektől, amikor gyanútlan embereket támadunk meg és undorodom a kiforduló belektől, ha véletlenül ellenállnak a szerencsétlenek. Undorodom a sivalkodó nőktől, akiket meg szoktam erőszakolni, pedig talán maguktól is lefeküdnének velem. Undorodom! Elegendem van. Elmegyek.

Altaverde: Nem értem.

Rinaldo: Rád bízom a bandát. Én pedig elmegyek.

Altaverde: Hogy-hogy rám bízod a bandát?

Rinaldo: Végleg átadom neked a vezetést és végleg elmegyek. Elegendem van ebből az életből! Kedves Altaverdém, én úgy döntöttem, hogy nem leszek gazember!

No.2. Dal a célról

Rinaldo: Undorodom a hulláktól!
Útálom a vért!
Kitűzők magamnak
valami igazi célt!

Elegendem van a rablásból!
Mért öltem? Mért?
Kitűzők magamnak
valami igazi célt!

Keresek egy célt, amiért küzdjek,
küzdök majd, hogy méltó cél legyen,
a sok gazember ellen
föllázad egy rabló.
Álarcomat végleg leteszem.

Úgy döntöttem, nem leszek gazember.
Elég régen gazember vagyok.
A sok gazember ellen
föllázad egy rabló.
Megmutatom én, csak várjatok!

Rinaldo:

Undorodom a pénztől is!
Ért majd, aki ért.
Kitűzők magamnak
valami igazi célt!
Elegendem van a kurvákból.
Egy nőt, aki félt!
Kitűzők magamnak
valami igazi célt!

Altaverde:

Undorodik a hulláktól!
Útálja a vért.
Kitűzőt magának
valami igazi célt.
Elegend van a pénzből is?
Ért majd, aki ért.
Kitűzőt magadnak
valami igazi célt?

Rinaldo: Értesz, Altaverde? Elegendem van. És úgy érzem, még nem késő valami igazi, értelmes, sőt, nagy célt találnom, olyat, amiért meghalni is érdemes!

Altaverde: Nem hiszem, hogy komolyan beszélsz.

Rinaldo: Sosem beszéltem komolyabban.

Altaverde: Ne tedd ezt velünk, főnök. Itt senki más nem ért a vezetéshez, csak te. Gyilkolászni még csak szeretünk. De a hatalom sokkal nehezebb mesterség.

Rinaldo: Nehogy azt hidd, hogy olyan nagy ügy. Majd meglátod, hamar belejössz.

Altaverde: Félek, hogy nem. De azért jól esik, hogy rám gondoltál. Persze mindig számíthatsz rám. Ha majd nem megy a dolog, hozzánk bármikor visszajöhetsz rablónak.

Rinaldo: Igazán nagylelkű az ajánlatod.

Altaverde: Ennyi kijár egy Rinaldo Rinaldininek.

Rinaldo: Ezt a nevet nem akarom többet hallani. Én most örökre leveszem az álarcomat és elmegyek... A fene vinné el, de nehezen jön le!

Altaverde: Elég ritkán szoktad levenni.

Rinaldo: Már azt sem tudom, van-e még igazi arcom! Engem még a szeretőim is csak álarcban láttak. Ki tudja, mi lehet az álarcom alatt!

Altaverde: Meggondoltad, mit teszel, parancsnok?

Rinaldo: Nem vagyok parancsnok!

Altaverde: Hát akkor hogy szólítsalak? A nevedet hallani sem akarod, parancsnoknak nem szólíthatlak....

Rinaldo: Ne szólíts sehogy. Aki voltam, az már nem akarok lenni, aki lenni akarok, az pedig még nem vagyok. Illetve még nem is tudom, hogy ki akarok lenni. Csak azt tudom, hogy ki nem. *(Lejön az álarc.)* ... Na végre! Mit bámulsz?

Altaverde: Csak nézem az arcodat. Hogy tényleg milyen ismeretlen vagy.

Rinaldo: Tényleg az vagyok?! Nagyon jó! Mindenekelőtt ismeretlen akarok lenni. Úgy látszik, menni fog. No, lássunk munkához.

Altaverde: Éppen most? Miféle munkához?

Rinaldo: Add ide a legutóbbi zsákmányfelosztási jegyzéket.

Altaverde: Minek az neked, parancsnok? Hiszen te már a becsület útjára léptél!

Rinaldo: Csak fogok. Egyelőre még nem kaptam meg a részemet a legutóbbi zsákmányunkból.

Altaverde: Pontosan kétszáz arany jár neked, én már kiszámítottam. Hozzam a jegyzéket?

Rinaldo: Elég lesz a kétszáz arany, a jegyzéket tartsd meg magadnak.

Altaverde: *(Odaadja a pénzt egy zacskóban)* Tessék.

Rinaldo: *(Kezével latolgatja a súlyát)* Ez csak százkilencvennyolc.

Altaverde: Kettő a közös költségbe ment.

Rinaldo: Csakhogy abból én már semmit sem fogok látni. Hozod a két aranyamat vagy keresztüllőlek! *(Pisztolyt ránt.) (Altaverde kihátrál)*

2. jelenet

Rinaldo, Fiorilla

- Fiorilla: *(belép, szemben a pisztollyal. Ő Rinaldo szeretője, de nem ismeri meg Rinaldót, hiszen az levette az álarcát)* Jesszus! Nézd csak, van egy újoncunk. Nem tudod, hol van Rinaldo? Megstoppoltam a harisnyáját.
- Rinaldo: Ezt a nevet hallani sem akarom.
- Fiorilla: Te zsandár vagy? Hol az egyenruhád? Ezt a disznóságot, zsandár inkognitóban! *(Körülnéz, merre tudna szökni.)* Mit csináltál Rinaldóval, te piszok?
- Rinaldo: Megöltém. Eltemettem. Kész, vége, ne beszéljünk róla többet.
- Fiorilla: Megölöm! *(Visít, nekiesik, Rinaldo lefogja.)* Gazember! Megölted! Ez az ő ruhája! Még a ruháját is elvetted!
- Rinaldo: *(lerázza a nőt, a pisztolyt tartva hátrál).*

3. jelenet

Rinaldo, Fiorilla, Altaverde

- Rinaldo: *(hátrálás közben beleütközik a belépő Altaverdébe.)*
- Altaverde: *(lefogja Rinaldo kezét.)*
- Fiorilla: *(nekiugrik a lefogott Rinaldónak)* Megölte!
- Altaverde: Kit ölt meg?
- Fiorilla: Rinaldót! Rinaldót!
- Altaverde: *(elengedi Rinaldót)* Ja, csak ez a baj? Akkor semmi baj.
- Fiorilla: Észnél vagy? Ez egy gyilkos.
- Altaverde: Hát úgy is mondhatjuk. Ez a parancsnok.
- Fiorilla: Jesszusom! Hát ezért voltál olyan ismerős! Drága R.....!
- Rinaldo: Ki ne mondd!
- Fiorilla: De hát drágám, hová lett az álarcod? Nem nézel ki valami jól. Kicsit sápadt vagy.
- Rinaldo: Álarcban nem lehet lesülni. *(Altaverdéhez:)* Hol a pénzem?
- Altaverde: Itt van a két aranyad, te becsület lovagja!
- Fiorilla: Becsület? Rosszul vagy, szegény drágám? Nagy a baj?
- Rinaldo: Az még elválík. Isten veletek! *(El.)*

4. jelenet

Fiorilla, Altaverde

- Fiorilla: Hová mész? Itthagysz, te szemét?! Ezt még megkeserülöd! *(Altaverdéhez:)* Hát ennek meg mi baja?
- Altaverde: Belébújt az ördög. Elhatározta, hogy jó útra tér.

Fiorilla: Nem értem. Mi az, hogy jó út?

Altaverde: Én sem tudom. De hát ezt mondta. Mások is szokták ezt mondani.

Fiorilla: És most elmegy? Itt hagy minket? De hát mihez kezdünk nélküle?

Altaverde: És ő mihez kezd? Ő volt a legprofibb rabló az egész szakmában. Nagy kincs ám az ilyen ember. El nem tudom képzelni, mit fog ezután csinálni.

Fiorilla: Mi lesz velünk?

Altaverde: Mi lesz veled?!

Fiorilla: Éhen fogunk halni.

Altaverde: Ha nagy baj lesz, még mindig elmehetünk dolgozni.

Fiorilla: Én? Dolgozni? Semmihez sem értek.

Altaverde: Majd elhelyezlek komornaként a nővéremnél, Olympiánál, Nápolyban. Ő sem ért semmihez.

Fiorilla: És itt ki lesz a parancsnok?

Altaverde: Azt mondta, legyek én.

Fiorilla: Te? Még hogy te? Jesszus.

No.3. Mit tesz egy rablóvezér?

Fiorilla: Te nem lehetsz rablóvezér.
Tőled egy szúnyog se fél.

Altaverde: Hiába kértem, hogy maradjon velünk, a meggyőzés semmit sem ér!

Altaverde: Mit tesz egy rablóvezér?
Mit tesz, ha jó útra tér?
Lelővi, aki az útjába áll majd,
mert ő már a jó útra tér.

Fiorilla+rablók:
Bandája kéri, mert fél:
maradj itt, rablóvezér!
Nélküled elkapnak, lógunk majd bitófán,
s alattunk füttyül a szél!

Együtt: Nem kell új rablóvezér!
Új főnök, új rend, új cél.
Tapasztalt szakember kell, akit rabló és
áldozat egyaránt fél!

Fiorilla: Te nem lehetsz rablóvezér.
Tőled egy szúnyog se fél.

Altaverde: Hiába kértem, hogy maradjon velünk, a meggyőzés semmit sem ér!

Altaverde: Elmegy a rablóvezér,
elmegy, de mit is remél?
konokul halad a becsület útján
az egykori rablóvezér.

Fiorilla+rablók:

Bandája kéri, mert fél:
maradj itt, rablóvezér!
Nélküled elkapnak, lógunk majd bitófán,
s alattunk füttyül a szél!

Altaverde: De ő sajnos jó útra tér.
Hívja egy magasztos cél.
Efféle céloktól sok ember pusztult már,
ne menj el, rablóvezér!

Együtt: Nem kell új rablóvezér!
Új főnök, új rend, új cél.
Tapasztalt szakember kell, akit rabló és
áldozat egyaránt fél!

Együtt: Nem kell új rablóvezér!
Új főnök, új rend, új cél.
Tapasztalt szakember kell, akit rabló és
áldozat egyaránt fél!

2. kép: egy tisztáson

1. jelenet

Pittorini, később Rinaldo

(Bejön Pittorini, a festő. Hátán hordozható festőállvány, övében ecsetek, paletta. Kezében vízzel telt vödör. Komótosan fölszereli az állványt, festeni kezd. Megjelenik Rinaldo, a festő nem veszi észre. Rinaldo hasra veti magát, kúszni kezd, és ahányszor a festő kipillant az állvány mögül, mindig meglapul. Végül a festő hátába kerül, pisztolyt szegez neki és a másik kezével befogja a festő szemét.)

Rinaldo: Állj! Ki vagyok?

Pittorini: *(ijedtében belemázol a képbe)* Pittorini vagyok, uram, udvari festő. A nápolyi udvarokban szoktam festeni.

Rinaldo: Nem azt kérdeztem, hogy te ki vagy, hanem hogy én ki vagyok.

Pittorini: Azt nem tudom, uram. Talán, ha megnézhetném az arcát...

Rinaldo: Tessék.

Pittorini: Jajistenem!

Rinaldo: Te gazember! Nehogy félni merj tőlem, mert keresztüllőlek! Te fölismertél engem!

Pittorini: Téved, uram. Vagy én tévedek. De szerintem mi nem ismerjük egymást.

Rinaldo: Helyes. Le a kezekkel.

Pittorini: *(szemével-orrával mutogat a pisztolyra, hogy tudniillik addig nem meri letenni a kezét, amíg Rinaldo le nem ereszti a pisztolyt.)*

Rinaldo: Le a kezekkel vagy lövök!

Pittorini: *(ijedtében a lehető leghanyagabb tartásba vágja magát.)*

Rinaldo: Akkor most beszélgethetünk.

Pittorini: De uram! Hiszen azt sem tudom, hogy ki vagy!

Rinaldo: Az a te szerencséd. Meg az enyém is.

Pittorini: Javaslom, egyezzünk meg neked valami névben.

Rinaldo: Nem szeretem a neveket. A sajátomat legkevésbé.

Pittorini: Vettem észre. Nem is az igazi nevedre gondoltam...

Rinaldo: *(újra céloz a pisztollyal)* Miért, talán tudod?

Pittorini: *(ijedtében fölemeli a kezét, de észbe kap és ijedten leengedi. Ezt a két mozdulatot ismételve.)* Nem tudom! *(Fölemeli.)* Nem tudom! *(Leengedi.)* Nem tudom! Esküszöm! *(Esküre emeli.)*

Rinaldo: Na, mondjuk, hiszek neked. *(Leereszti a pisztolyt.)*

Pittorini: Valami álnévre gondoltam. Mégsem szívesen beszélget az ember egy elhagyott erdőben egy vadidegennel.

Rinaldo: *(újra pisztolyt ránt)* Nem vad! Ezt jól jegyezd meg magadnak! *(Leereszti a pisztolyt.)* És mit javasolsz?

Pittorini: Hát... mondd azt, hogy te vagy Cintra lovag.

Rinaldo: Nagyon jó. Szervusz, barátom, Cintra lovag vagyok. Nem jó. *(Félre:)* Azt már egyszer kiraboltam. Mégse rabolhattam ki saját magamat!

Pittorini: Akkor mondjuk, te vagy... Mandochini báró.

Rinaldo: Jó! Mandochini báró vagyok. ... Nem jó. *(Félre:)* Azt megöltem. Mégsem gyilkolhattam le saját magamat.

Pittorini: Van még néhány tippem. Gróf D'Albrogó megfelel?

Rinaldo: Ez jó lesz. Ilyet nem ismerek.

Pittorini: Én sem.

Rinaldo: Hogy ne ismernéd! Itt áll előtted!

Pittorini: Valóban, uram? Te vagy a nagy D'Albrogó?

Rinaldo: Én hát. Miért, talán valaki másnak hittél?

Pittorini: Dehogy, dehogy! Nahát, ezt a véletlent! Akkor most megkapom a pénzemet!

Rinaldo: Miféle pénzedet?

Pittorini: Amivel ennek a D'Albrogónak még az apja tartozott nekem. Festettem róla egy képet és nem adta meg az árát.

Rinaldo: Mennyivel maradt adósod az beste, nőbolond, kártyapeccér apám?

Pittorini: Csekélység. Kétszáz arany.

Rinaldo: Így hirtelenjében...

Pittorini: Az ifjabb D'Albrogóról azt beszélnek, hogy még a bőre alatt is pénz van. De ha esetleg tévedtem és te nem D'Albrogo vagy...

Rinaldo: Dehogyan tévedtél, dehogyan! Tessék, itt van. *(Átadja a már látott pénzeszacskót.)*

Pittorini: *(kezével latolgatja a súlyát)* Ez csak százkilencvennyolc.

Rinaldo: Már én is így foghíjasan kaptam. És vedd hozzá, hogy azóta a pénz csak javult, a kép pedig csak romlott. Már kikezdték a molyok. ... Mondd, te abból élsz, hogy védtelen grófokat fosztasz ki?

Pittorini: Ez csak olyan alkalmi munka. Sokkal jobbat eszeltem ki. Tudnod kell a dolghoz, gróf úr, hogy volt itt a környéken egy veszedelmes bandita, bizonyos...

Rinaldo: Ki ne mondd azt a nevet!

Pittorini: Na szóval az. Az a bizonyos.

Rinaldo: És?

Pittorini: És nemrégiben végre tűzharcban elesett. És én most azokat a tájakat festem, ahol egykor csatázott. Nagyon jó áron veszik ezeket a tájképeimet. Amíg nem írtam rájuk, hogy mit ábrázolnak, a kutyának se kellett.

Rinaldo: Hát ez csak természetes. Szóból ért az ember.

Pittorini: Van egy másik ötletem is. Arra gondoltam, portrékat fogok készíteni.

Rinaldo: Azok mik?

Pittorini: Arcképek.

Rinaldo: Amilyen az apámról is festettél?

Pittorini: Igen.

Rinaldo: Azzal jó lesz vigyázni. Nem mindenki szereti látni a saját arcát. Nem mindenki olyan hiú, mint az apám volt. Vannak például ezek a körözési felhívások, ezek némelyeket egészen kihoznak a sodrúkból.

Pittorini: Az olyan Rinaldo-féléket, gondolom.

Rinaldo: Csakis. Másokat nem. De azokat nagyon!!!

Pittorini: De hát ez a Rinaldo már meghalt. Sőt, éppen itt esett el, ezen a domboldalon. Azért festem itt ezt a képet. Minden olyan tájról festek egyet, ahol elesett. Egyes vevőimnek már egész gyűjteményük van ezekből a képeimből. Néha csak egyszerűen előveszem a régi, eladhatatlan tájképeimet és beléjük festek egy hullát. ... Ha nem zaklatlak a kérésemmel, gróf úr... nem feküdnél be a tájba hullának?

Rinaldo: Nem.

Pittorini: Úgy értem, modellként. Olyan nehéz egy hiteles modellt találni!

Rinaldo: Mi az a modell?

Pittorini: Olyan, mintha portrét festenének valakiről. Csak az a különbség, hogy nem ő fizet, hanem neki fizetnek.

Rinaldo: Mennyit?

Pittorini: Mondjuk öt aranyat.

Rinaldo: Nem sok. Legalább előre?

Pittorini: Előre. Tessék, itt van. És akkor most feküdj oda.

Rinaldo: *(lefekszik)* Itt jó lesz?

Pittorini: Nem. Arrébb.

Rinaldo: *(arrébb hever)* Itt nagyon kényelmetlen.

Pittorini: Mit számít az egy hullának! Ne mocorogj annyit!

Rinaldo: *(fektében számolja az aranyait, majd fölül)* Ez csak négy!

Pittorini: Egy hullának az se számít.

Rinaldo: De nekem igen!

Pittorini: Vedd hozzá, hogy mióta odafeküdtél, a pénz csak javult, a kép pedig csak romlott. ... Nem tudnád egy kicsit életszerűbben csinálni?

Rinaldo: *(a földre teszi a fülét, hallgatózik)* Psszt! Baj van. Jön valaki. Többen vannak.

Pittorini: Gondolod, hogy...

Rinaldo: Biztos vagyok benne. El kell bújnom.

Pittorini: Te félsz a rablóktól? Hát akkor mégsem lehetsz a ...

Rinaldo: Nem tőlük félek, hanem önmagamtól! Még képes lennék mind egy szálig megölni őket! Kénytelen volnék. Gyere, bújjunk el!

Pittorini: És ha kelepcebe csalsz? Te csak bújj el, ha olyan bátor vagy! Én itt maradok, mert én félek!

Rinaldo: *(elbújik)*

2. jelenet

Pittorini, Altaverde, rablók, Rinaldo

(Belépnek a rablók, Altaverdével az élükön. Kezdi bekeríteni az állványt és Pittorinit, aki lehajol és kibújik az állvány lábai között. Kiáltások: „Ott van!” „Vigyázz!” „Lehet, hogy fegyvere van!” stb. Pittorini az állvánnyal védekezik, egy-két rablót le is üt vele. Végül lefognak.)

Altaverde: Kötözzétek meg!

1. rabló: Még ilyen közveszélyes áldozatunk sose volt, főnök. Megöljük?

Altaverde: És ha eldugta valahová a pénzét? Előbb kivallatjuk.

Rinaldo: *(előlép a rejtékhelyéről)* Azt már nem! Megölni még csak hagytam volna, de a pénzét, azt már nem! Azt nem adja.

Altaverde: Rinaldo!
 Rablók: Rinaldo?!
 Rinaldo: Rinaldo.
 Pittorini: D'Albrogó! Vagy Mandochini! Vagy Cintra! Vagy mittudomén! Hát ugye hogy te vagy!
 Rinaldo: Sajnos.
 Pittorini: Melyik?
 Rinaldo: Választhatsz. Bár nekem egyik se tetszik.

No.4. Nem vagyok azonos

Rinaldo: Nem vagyok azonos magammal,
 régi sok ostoba szavammal,
 nem vagyok azonos a nevemmel,
 ezzel az ostoba szereppel.
 Nem vagyok az, akit reméltek,
 sem pedig akihez beszéltek,
 nem vagyok se zsvány, se rabló,
 nem vagyok örökös Rinaldo!

Rinaldo:	Elegem van az énemből! Útálom az ént! Keresnék helyettem valami igazi lényt! Elegem van a rablásból! Mért öltem? Mért? Kitűzők magamnak valami igazi célt!	Rablók:	Eleged van a rablásból? Útárod a vért? Kitűztél magadnak valami igazi célt? Eleged van a pénzből is? Ért majd, aki ért. Kitűzől magadnak valami igazi célt?
----------	---	---------	--

Rinaldo: Nem vagyok azonos magammal,
 régi sok ostoba szavammal,
 nem vagyok azonos a nevemmel,
 ezzel az ostoba szereppel.
 Nem vagyok az, akit reméltek,
 sem pedig akihez beszéltek,
 nem vagyok se zsvány, se rabló,
 nem vagyok örökös Rinaldo!

Rinaldo: Úgy látszik, nincs más választásom, mint bevallani, hogy én voltam Rinaldo Rinaldini.

Altaverde: Nem csak voltál. Leszel is. (*Pisztolyt fog rá.*)

Rinaldo: Azt már nem.

Altaverde: Megint kezdted? Dehogynem leszel. Hős parancsnok! Visszaadom neked a vezetést. Nekem elegem van belőle. Rohadt egy szakma.

Rinaldo: Én bíztam benned, Altaverde.

Altaverde: Én is bíztam magamban. Csak az a baj, hogy a fiúk nem bíznak bennem. Amióta ott hagytál minket, teljes az anarchia. Fiorillát és Cintiót már el is fogták a zsandárok.

Rinaldo: Együtt?

Altaverde: Együtt. El tudom képzelni, mit érzel most.

Rinaldo: Dehogyis tudod elképzelni. Nem tudod, micsoda nő ez a Fiorilla.

Altaverde: Dehogynem tudom.

Rinaldo: Te is? Pedig te és a nők... Cintio is. ... Akkor most már nyilván a zsandárok is tudják.

Altaverde: Szegény Fiorilla!

Rinaldo: Szegény zsandárok.

Altaverde: Ne temetkezz a bánatukba. Munkára fel, hős parancsnok!

Rinaldo: Parancsnok az öregapád.

Altaverde: Nagy Rinaldo! Vagy visszaveszed a vezetést, vagy meghalsz. *(Pisztolyt szegez rá.)*

Rinaldo: Hát jó. Ha már így rajongtok értem. Visszaveszem a parancsnokságot. Először is engedjétek el az udvari festőmet. Kiváló ember, még sok hasznát fogjuk venni.

Pittorini: És az én hasznom hol marad? Ha te igazán te vagy és igazán élsz, akkor hogy adom el ezentúl azokat a képeimet, amiket a halálodról festettem?

Rinaldo: Ha viszont meghalok, hol találsz még egy ilyen élethű modellt a hullámhoz?

Altaverde: Hát akkor előre!

Rinaldo: Tudtommal én vagyok a parancsnok. Sajnos. ... Előre!

(Mind el, csak Pittorini marad a színen.)

Pittorini: Most mit csináljak? Ha utánuk megyek és velük tartok, akkor a zsandároktól kell félnem. Ha nem megyek utánuk és nem tartok velük, ők fognak árulónak tartani és tőlük kell félnem. Kár volt belekeveredni ebbe az ügybe. Most már csak rosszat tudok lépni. Folyton ilyen pechem van. Mindig félnem kell valakitől. Világéletemben féltem. Hol ide mentem, hol oda, hol a rablókkal tartottam, hol a pandúrokkal, de mindig csak félelemből.

No.5. Mentem, mert féltem

Pittorini: Mentem, mert féltem,
és örültem, hogy éltem,
s az Istent arra kértem:
egy imát mondjon értem!

Mentem, mert láttam,
hogy úgyis visz a lábam,
és jobbat úgyse vártam,
és követett az árnyam.

Borzasztó játék,
de jobbat mért is várnék?
Bármerre járnék,
rám terül egy árnyék.

Hogy élni kell, élni,
és ezért folyton félni,
és jobbra-balra télni.
Ki élt már itt, az érti!

Hát mentem, mert féltem,
és örültem, hogy éltem,
s az Istent arra kértem:
egy imát mondjon értem!

Rinaldo: *(lélekszakadva és ruhaszakadva visszajön)* Sikerült! Megszöktem! Gyere,
fussunk!

Pittorini: Jövök! Csak egy pillanat! Még be kell itten fejeznem ezt a dalt.

Pittorini: Megyek, mert félek,
és örülök, hogy élek,
és jobbra-balra nézek,
és semmit sem értek!

3. kép: egy fogadóban

1. jelenet

Fogadósné, Rinaldo, Pittorini, Mészárossegéd

Rinaldo: *(jön Pittorinivel)* Asszonyom, van egy szobája?

Fogadósné: Hogy ne volna!

Rinaldo: Akkor vessen ágyat.

Fogadósné: Már vetettem.

Rinaldo: Remek. Akkor kérem a szobakulcsot.

Fogadósné: Fönt van az már.

Rinaldo: *(elindul fölfelé Pittorinivel)*

Fogadósné: Hová mennek?

Rinaldo: Föl a szobába.

Fogadósné: Oszd minek?

Rinaldo: Lefeküdni.

Fogadósné: Hová?

Rinaldo: Az ágyba.

Fogadósné: Hát, ha beleférnek az urak...

Rinaldo: Miért, mi van ott, bölcső?

Fogadósné: Még hogy bölcső! Igazi szép, nagy, baldachinos ágy van ott, uram.

Rinaldo: És akkor miért ne férnénk bele?

Fogadósné: Mert már benne fekszik az uram. Fáradt volt szegény, aludni vágyott kicsit.

Rinaldo: És a vendégeit hová szokta tenni?

Fogadósné: Azok kérem, elintézik egymást. Nincsen velük sok gond. Itt van a közelben a temetőnk.

Rinaldo: *(lemondóan leül az asztalhoz)* Hát akkor legalább hozzon nekünk bort.

Pittorini: *(súgva a Fogadósnéhez)* Mondja, ki ez a gyanús alak?

Fogadósné: *(Rinaldo felé bök)* Ez?

Rinaldo: Vigyázzon a kezére!

Pittorini: *(a Mészárossegédre bök)* Nem ez. A másik.

Fogadósné: Ja az? Az már nem gyanús. Rábizonyítottak arra már mindent.

Rinaldo: Szóval afféle börtöntöltelék?

Fogadósné: Már hogy volna börtöntöltelék! Szabad ember. Tegnap szabadult. Igaz, hogy csak feltételesen.

Pittorini: Miféle feltétellel?

Fogadósné: Azzal, hogy ma este visszamegy. Csak kiengedték a cimborája temetésére.

Rinaldo: Ilyen jó szíve van? Kikérte magát, ezért?

Fogadósné: Van ám jó szíve az öreganyámnak! Csak hát ugye megölte a cimboráját és most látni akarja, alapos munkát végzett-e. Szó, ami szó, ez nem kontárkodik. Nyugodtan rábízhatja magát, ha esetleg meg akarna halni.

Pittorini: Köszönöm, majd gondolkodok rá. Idefigyeljen, én megfeszíteném ennek az embernek az arcképét. Szóljon már neki!

Fogadósné: Egy az, hogy süketnéma, hiába is szólnék. De meg van is ennek már annyi arcképe, ahány hirdetésben csak körözték eddig. Van, aki azt mondja, hogy ő maga volna a Rinaldo Rinaldini, a rablóvezér. Én persze nem bánám, a jó reklám sosem árt. Na nem mintha valami nagy véleménnyel volnék arról a Rinaldóról. Szép is az, védtelen embereket kifosztani! Kell is ahhoz kurázsi! Piszok egy ember lehet.

Rinaldo: *(ujjaival dobol az asztalon)*

Pittorini: Vigyázzon, miket beszél, még meghallja!

Fogadósné: Mondom, hogy süketnéma!

Pittorini: Hát persze, persze.

Rinaldo: Hol a borom?!

Fogadósné: A pincében! De már mindjárt itt lesz! *(El.)*

2. jelenet

Pittorini, Rinaldo, Süketnéma Mészárossegéd

- Pittorini: Hallja, gróf úr, ki ez az alak?
Rinaldo: Látni látom, de még eddig nem szólalt meg.
Pittorini: Nem is fog. Süketnéma.
Rinaldo: Akkor meg minek suttoysz itt nekem?
Pittorini: Nehogy meghallja. Még megsértődik.
Rinaldo: Olyan mézárósfélének látszik.
Pittorini: Az is! Mészárol ez, de embereket. Ez a Rinaldo Rinaldini.
Rinaldo: Jó ez nekünk?
Pittorini: Attól függ. Ha a zsandárok, akik kísérik, nem mentek nagyon messzire, akkor jó. De ha messze vannak, akkor iszkiri, mert még megjön a munkakedve.
Rinaldo: Csak nem fogok megijedni a saját árnyékomtól?!

3. jelenet

Rinaldo, Pittorini, Süketnéma Mészárossegéd, 1. és 2. zsandár

1. zsandár: *(belép a 2. zsandárral)* Én nem ülök föl a szóbeszédnek. Ha ő volna Rinaldo, megpróbált volna megszökni. Azt hitte, itt hagytuk egyedül. Ehelyett most is olyan mereven ül itt, mint a cövek.
2. zsandár: Mereven hát, ha egyszer merevrészeg. Magyarázd meg neki, hogy indulunk.
1. zsandár: *(mutogatni kezd)*
2. zsandár: *(Rinaldóékhöz)* Jónapot az uraknak. Nekünk úgyis rossz van. Visszük Nápolyba ezt a gazembert ebben a tikkasztó hőségben. Habár lehet, hogy ő az a híres Rinaldo Rinaldini és akkor a dicsőség miatt mégis megérte a fáradságot. Csak az a baj, hogy nincs rá bizonyíték.

4. jelenet

*Rinaldo, Pittorini, Süketnéma Mészárossegéd,
1. és 2. zsandár, Fiorilla, egy rabló, 3. és 4. zsandár*

(Belép két újabb zsandár és hozza az összekötözött Fiorillát és egy rablót.)

- Fiorilla: Rinaldo! Szabadíts ki!
Rinaldo: Na tessék! Itt van maguknak a bizonyíték! *(Pittorinihez)* Gyere, tűnjünk el, mert még összetévesztenek minket!
Pittorini: Kivel?
Rinaldo: Saját magunkkal! És akkor kénytelenek volnánk győzni.
Pittorini: Ajjaj. Akkor inkább fussunk.
(Rinaldo és Pittorini el.)

5. jelenet

zsandárok, Süketnéma Mészárossegéd, Fiorilla, egy rabló

Fiorilla: Rinaldo, süket vagy?

3. zsandár: Az hát! Nem tudod? Pedig te a szeretője voltál!

(A Süketnéma Mészárossegéd egy részeg mozdulattal földönti az asztalt. Az asztal magával sodorja a két zsandárt. Ettől a Süketnéma Mészárossegéd egyszerre kijózanodik - már amennyire - és öles léptekkel kitántorog a fogadóból. A nagy felfordulásban Fiorilla és a rabló is megszöknek.)

Rabló: Erre, Fiorilla!

Fiorilla: Ezt megkeserüli!

(A négy zsandár velük nem is törődve veti magát a Süketnéma Mészárossegéd után. Kiáltások: „Csípd el!” „Ugye, hogy ő az!” „Nem megmondtam!” stb. Nagy fölhajtással mind el.)

Fogadósné: *(bejön, hozza a bort)* Itt a bor! *(Nem tudja hová tenni, játék a fölborult asztallal.)* Itt a bor! Hát az úr hol van?

Fogadós: *(letántorog a zajra)* Mi ez a felfordulás? Már aludni sem hagyják az embert a saját disznóságot! Úgy jönnek-mennek itt, mint valami kocsmában! *(El.)*

6. jelenet

Rinaldo, Pittorini

No.6. Szembejön a múltad

Rinaldo: Bár menekülsz, de szembejön a múltad,
s a régi tettek sorra visszahúznak.
A tűnő jelen tűnt múltaddal vádol,

Pittorini: de vár a jövőd, mint Rinaldót Nápoly.

Rinaldo: Hát ne hagyd el magad, csak régi éned,
tán tartogat még egyet-mást az élet.
A tűnő jelen tűnt múltaddal vádol,

Pittorini: de vár a jövőd, mint Rinaldót Nápoly.

Rinaldo: Ha úgy döntöttél, mássá akarsz lenni,
hát nincs mit tenni mást, mint tovább menni.
A tűnő jelen tűnt múltaddal vádol,

Pittorini: de vár a jövőd, mint Rinaldót Nápoly.

Rinaldo: *(próza)* Miért mondod folyton, hogy Nápoly?

Pittorini: *(próza)* Mert az egy jó nagy város és egy nagyvárosban mindig jobban el lehet bújni. És mivel nagyváros, talán még valami nagy célt is találunk majd neked.

Rinaldo: Hát jó, akkor legyen Nápoly.

4. kép: Olympia palotájának fogadóterme, Nápoly

1. jelenet

Olympia, Fiorilla mint komorna

- Fiorilla: *(belép)* Asszonyom, kész a vacsora és itt van Martagno grófné.
- Olympia: Kéretem.
- Fiorilla: A vacsorát vagy a grófnét?
- Olympia: Még egy kicsit szemtelen vagy, Fiorilla, de egyelőre elnéző vagyok. Végül is alig néhány napja vagy nálam. Az a szerencsétlen Altaverde mindig ilyen ostoba komornákat küld a nyakamra. Próbáld meg magadtól kitalálni, melyikre gondoltam.
- Fiorilla: Nyilván a vacsorára. Hiszen a grófné ráér, a vacsora meg kihűl.
- Olympia: Hát akkor tegyék föl melegedni.
- Fiorilla: *(kérdezni akar valamit)*
- Olympia: *(elébevág)* A vacsorát. A grófnét pedig vezesd be, mielőtt megsértődik.
- Fiorilla: Én is megsértődhetek.
- Olympia: Az még odébb van. Egyelőre a komornám vagy.
- Fiorilla: Maga is komorna volt valamikor.
- Olympia: Én kurva voltam, nem komorna. De most már úrinő vagyok. És nem várokozthatom a vendégeimet túl sokáig. Vezesd be a grófnét. Ő ugyanis igazi grófné és nagyon könnyű megsérteni.
- Fiorilla: *(ki)*

2. jelenet

Olympia, Martagno grófné, vagyis Dianora

- Olympia: *(a belépő grófnéhez)* Drága Dianorám, csakhogy itt vagy már! ... Még senki sincs itt.
- Dianora: Szóval elsőnek érkeztem. Ne haragudj, legközelebb nem leszek ilyen modortalan.
- Olympia: Ne is törődj vele. Ezt a sértést eddig még minden estélyemen elkövette valaki. Képtelenek megtanulni az emberek, hogy nem illik elsőnek érkezni.
- Dianora: Pedig én már évekkel ezelőtt visszaállítottam minden órát. Kicseréltem a rugókat is, hogy egyre többet késsenek. Úgyhogy most tulajdonképpen a múlt heti estélyedre jöttem késve, de hát amilyen pechem van, a mostanira érkeztem meg pontosan.
- Olympia: De hiszen akkor semmi baj!
- Dianora: Mondd csak, eljön a Nagy Öreg?
- Olympia: De mennyire! Már el is utazott Szicíliaba.

Dianora: Hát most akkor jön vagy elutazott?

Olympia: Eljön a múlt héten és el fog utazni tegnapelőtt. Tudod, ő már csak ilyen titokzatos. Végül is ő az összeesküvésünk feje.

Dianora: Már értem. És még ki lesz itt?

Olympia: Például Denongo báró és a lánya, Laura.

Dianora: Ó, igen, emlékszem. Velük találkoztam a múltkor és már akkor is meg akartam kérdezni, honnan ismered őket. Mert én aztán igazán ismerem a mi arisztokráciánkat, de ezt a nevet még sose hallottam.

Olympia: Nagyon rendes ember.

Dianora: Akkor sem hallottam.

Olympia: És nagyon előkelő. Nem találod?

Dianora: De igen. És még ki lesz itt?

Olympia: Gróf D'Albrego és az udvari festője.

Dianora: Gróf?

Olympia: Gróf.

Dianora: Biztos vagy benne?

Olympia: Hogyne volnék biztos! Pont annyira gróf, amennyire én is bárónő vagyok.

Dianora: Csak mert ez a név is olyan ismeretlenül cseng. Nekem kissé gyanús.

Olympia: Ha gyanús, az jó. Az összeesküvésünknek gyanús alakokra van szüksége. A gyanús alakokat könnyen kézben lehet tartani. Egyébként a Nagy Öreg üzente, hogy szervezzem be a grófot.

Dianora: Az más. De azért annak igazán örülök, hogy te minden gyanún fölül állsz.

Olympia: Én is örülök.

Dianora: Mondd, édes Olympiám, honnan vannak ezek a gyönyörű új bútoraid?

Olympia: Neked is feltűnt? Nekem is. Szerintem is gyönyörűek. Igaz, kissé szedett-vedett az egész, olyan, mintha különböző ízlésű emberek válogatták volna össze őket... Tudod, mintha egy bizottságra bízták volna, hogy tervezzen meg egy lovat. Pedig mindet ugyanattól az embertől kaptam.

Dianora: Csak nem....?

Olympia: Nem tudom, kire gondolsz.

Dianora: Én sem. De hát ilyenkor az a legjobb, ha az ember sokat sejtetően kérdez valamit.

Olympia: A testvéremtől kaptam mindet az elmúlt néhány hétben. Ismered a bátyámat, Altaverdét?

Dianora: Még nem, de remélem....

Olympia: Kár reménykedned. Nem vagy az esete.

Dianora: De édes Olympiám, ezt a hangot!
Olympia: Félreértesz. Ritkán akad olyan nő, aki az esete volna. Ha fiú volnál, inkább reménykedhetnél.

3. jelenet

Olympia, Dianora, Fiorilla

Fiorilla: *(be)* Asszonyom, itt van Denongo báró és a lánya, Lauresz barona... akarom mondani, Laura baronesz... Egyébként kész a vacsora is.
Olympia: Kéretem.
Fiorilla: Na végre... És a báróékat hová tegyem?
Olympia: *(dühében)* Az asztalra! A vacsorát pedig melegítsék tovább.
Fiorilla: Parancsára, asszonyom! Báró úr! Erre tessék.

4. jelenet

Olympia, Dianora, Fiorilla, Denongo báró, Laura

(Fiorilla invitálására belép Denongo és Laura)

Fiorilla: Itt tessenek helyet foglalni! *(Az asztalra mutat.)*
Denongo: Micsoda új szokásokat vezet be maga, drága Olympia! Hiába no, fiatalság bolondság. Gyere, Laura, van itt még egy szalvétányi hely. *(Felülnek az asztalra.)*
Olympia: Fiorilla, távozzat. *(Fiorilla nem mozdul.)* Kérem!
Fiorilla: Az más! Kérem. *(Ki.)*

5. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura

Olympia: Maguk meg lejöhetnek onnan, báró úr. Csak nem akartam Fiorilla előtt szólni, még a szívére vette volna szegény. Hát milyen újságokat hoztak nekünk Szicíliából?
Laura: Egy Szicíliai Hírlapot meg egy Maffia Kurírt. De teljesen üres mindkettő. *(És átad két, tiszta fehér lapokból álló újságot, melyekre még a címek sincsenek fölírva.)*
Denongo: Tudják, hölgyeim, a cenzorok, a cenzorok! Újabban már lusták végigolvasni a lapokat, egyszerűbb nekik minden cikket kihúzni. Viszont ennek is megvan az az előnye, hogy az újság igen változatos. Mindenki azt olvas ki belőle, amit akar.
Olympia: De hát melyik melyik? Nincs rajtuk a cím!
Denongo: Legújabbán már azt is törölték. Gyorsított ügyintézés.
Olympia: Nyilván ez az egyik és az a másik... Vagy fordítva?
Dianora: Mondják, maguk se tudják, hogy tulajdonképpen miért esküdtünk össze?

Olympia: Dehogynem. Hogy hatalomra jussunk.

Denongo: Nekem is volt egy ilyen érzésem.

Dianora: De minek?

Olympia: Azt majd ráérünk eldönteni, ha már sikerült. Tudja, ha mi nem esküszünk össze, majd összeesküszik más. Sőt, ha jól tudom, már most is tele van összeesküvésekkel a város. Nem szabad, hogy mindenféle gerinctelen puhányok megelőzzenek minket.

Dianora: Hű, az nem lenne jó. Akkor ezentúl mások mondanák meg, hogy mi fog történni tavaly és hogy mi történt jövőre. És én akkor végképp teljesen összezavarodnék.

Denongo: Kétségtelenül jobb, ha mi mondjuk meg, ki mit csináljon.

Olympia: És hogy ki mit csinált akkor, amikor még nem is tudta, hogy csinálja.

Dianora: És a mi Nagy Öreg Vezetőnkéről mit tudnak?

Denongo: Útban Korzika felé megállt Szicíliában.

Olympia: Mennyi időre?

Laura: Azt mondta a papának, hogy az maguktól is függ. Addig marad Szicíliában, amíg Korzikán nem győznek a mieink. Majd, ha már győztek, ő is elfoglalja köztük az őt megillető helyet. Miniszterelnök lesz vagy más ilyen demokratikus izé.

Denongo: Tehát a mieink már partra szálltak Korzikán? Talán már harcolnak is?

Olympia: Szó sincs róla. Maguk is tudják, hogy a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz. És ebből a háromból még sem az első kettő, sem a harmadik nincs meg. Ezért is hívtam meg ma estére Gróf D'Albrogót. Szeretném összehozni valakivel...

Laura: Csinos az a gróf?

Olympia: Félreért, baronesz. Az összeesküvésünk egyik vezetőjével szeretném összehozni.

Denongo: Csak nem Bellanóval, a Titokzatos Korzikaival?

Olympia: De igen.

Dianora: Maguk is ismerik?

Laura: Hát hiszen őt mindenki ismeri.

Denongo: Hol késik?

Dianora: Ó, az egy nagyon finom úriember! Biztosan nem jön meg időben.

6. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Fiorilla, később Bellano

Fiorilla: *(be)* Asszonyom, kész a vacsora és itt van Bellano úr, tudja, az a Titokzatos Korzikai, aki tegnapelőtt jött meg Szicíliából. *(Észreveszi, hogy Denongo és Laura széken ülnek.)* Micsoda neveletlen társaság! Hát hol ülnek maguk? Nem tudják az illetet? *(Kilép Bellanóért)* Bellano úr!

(Belép Fiorilla kíséretében Bellano, a Titokzatos Korzikai. Tökéletes haramia-külső: fél szemén kötés, fél lába fából, stb.)

Olympia: Köszönöm, Fiorilla, távozhat.

7. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano

Olympia: Foglaljon helyet, kérem.

Bellano: *(mivel nincs több szék, fölül az asztalra, ott lógázza a falábát)* Köszönöm.

8. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano, Fiorilla

Fiorilla: *(belép a szervizzel és meglátja az asztalon ülő Bellanót)* Na végre, hogy valaki tudja az illetet. Ennek is volt gyerekaszobája.

Denongo: És nyilván abban sem volt elég szék.

Fiorilla: *(leteszi a tányérokat, kimegy)*

9. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano

Olympia: Most, hogy ilyen szépen összejöttünk és végre az asztal is gazdára lelt, igazán jól esne egy kis asztali muzsika. Azután pedig megtárgyaljuk, hogy is állnak összeesküvésünk ügyei.

Bellano: Rajongok a zenéért! Különösen a kamrazenét kedvelem. Befőttesüvegek csörrenését, csuprok koccanását! Szóval benne vagyok.

Denongo: És mit játszunk?

Olympia: Talán egy menüettet. Egy-két-há!

No.7. Menüett

Olympia: Szépen szól ez a menüett,

Bellano: hozzák végre a menümet!

Olympia: Szép ez az asztali muzsika,

Denongo: hol van az asztali husika?

Nők: Szólnak a sípok, a hegedűk -

Férfiak: hol van a krumpli és hol a sült?

Olympia: Ringok a menüett ütemén -

Férfiak: jöjjön a végén egy sütemény!

Nők: Jó dolog az, ha a zene szól -

Férfiak: Jobb, ha az eszcájg is beleszól!

Nők: Szépen szól ez a menüett -
Férfiak: hozzák végre a menümet!
(Próza:)
Bellano: Hol van a vacsora és hol van az emberünk?
Olympia: Itt van Nápolyban.
Bellano: Könnyen ide fog találni?
Olympia: Nem tudom. Még sohasem járt nálam.
Bellano: Attól tartok, odakozmál.
Olympia: Ne féljen, nem olyan fából faragták.

10. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano, Fiorilla

Fiorilla: *(be)* Asszonyom, kész a vacsora és itt van egy ember, aki azt mondja magáról, hogy ő gróf D'Albrogo.
Olympia: Most azt mondja, vagy ő az?
Fiorilla: Lehet, hogy ő az, de én ezt eddig nem tudtam róla.
Olympia: Persze, hogy nem tudta, ha egyszer nem ismerte a gróf urat!
Fiorilla: Igenis, asszonyom, parancsára nem ismertem. Most már akkor mindent értek.
Olympia: Küldje be.
Fiorilla: Nem volna jobb, ha előbb el tetszenének rejteni az ékszereket? Amilyen heves egy embernek ez látszik!
Olympia: Azért ekkora társaságban talán fékezi magát. Sajnos.
Bellano: Sajnos?
Olympia: Küldje be a grófot.
Fiorilla: *(ki)*

11. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano, Rinaldo, Pittorini

(Belép Rinaldo Pittorinivel, akinél most is, mint végig a darab folyamán, ott vannak összes szerszámai: az állvány, a vödör, stb.)

Olympia: Üdvözlöm önöket, uraim! Engem Olympiának hívnak, én írtam azt a titkosírást levelet.
Pittorini: Tényleg kaptunk egy levelet. De nem tudtuk megfejteni.
Dianora: Hát akkor hogy kerülnek ide?
Rinaldo: Csak úgy véletlenül. Először járok Nápolyban, megkértem Pittorini barátomat, vigyen el egy kis városnézésre.

Olympia: Jobb helyre nem is vihette volna.
Rinaldo: Na, képzelem, milyen lehet a többi.
Pittorini: Aproó, van valami vacsora?
Olympia: Talán akad valami a háznál. Fiorilla!

12. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano, Rinaldo, Pittorini, Fiorilla

Fiorilla: *(be)* Asszonyom, nem jött senki, a vacsora viszont odakozmált.
Olympia: Köszönöm, csak ezt akartam tudni.
Pittorini: Köszönöm, én meg csak enni akartam. *(Bánatában lepakolja a festőszerszámaikat és nekilát portrévázlatokat készíteni a társaság különböző tagjairól. Ezek később majd észreveszik, amit csinál és egyre gyanakvóbban méregetik Pittorinit.)*
Fiorilla: *(kifelé mentében odasúgja Rinaldónak)* Te gyáva féreg! Jól benne hagytál a múltkor a pácban! Többé nem ismerlek. *(Fiorilla ki.)*
Rinaldo: Na hála Istennek. Bár a többiek is így volnának ezzel.

13. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano, Rinaldo, Pittorini

Rinaldo: *(Olympiához)* Szép bútorai vannak, asszonyom.
Olympia: Ugye, gyönyörűek? *(Félre:)* Miért foglalkozik mindenki a bútoraimmal?
Rinaldo: Nekem is voltak hasonló bútoraim.
Olympia: Valamelyik kastélyában, gróf úr?
Rinaldo: Kastélyomban? Na igen, valamelyik kastélyomban.
Olympia: És hasonlítottak?
Rinaldo: Nagyon. Ezek itt mintha csak az enyémeik lennének.
Olympia: *(félre)* Jesszusom. Az a hülye Altaverde pont a gróf bútorait ajándékozta nekem! *(hangosan:)* Talán leülhetnék tárgyalni, gróf úr.
Rinaldo: *(halkabban, mint eddig)* Mondja, ki ez a félszemű úr?
Olympia: Még nem hallott róla? Ő a Titokzatos Korzikai.
Rinaldo: Még a nevét sem tudják?
Olympia: Dehogynem. Bellanónak hívják. Mindenki ismeri.
Rinaldo: Hát akkor mitől titokzatos?
Olympia: Ez az, amit senki sem tud.
Rinaldo: Na akkor talán ezért.
Olympia: Éppen vele fogunk tárgyalni. Ötszemközt.

Rinaldo: Miről is?
Olympia: Az ügyről!
Rinaldo: Melyikről?
Olympia: Én csak egy ügyet ismerek, uram! A mi nagy, szent, közös ügyünket!
Rinaldo: Komolyan beszél? Maga célt adott az életemnek! Ezért bolyongok össze-
vissza! Hogy találjak egy ügyet, amelyet érdemes szolgálni!

No.8. Dal a célról

Rinaldo: Egy ügy! Lalalá! Egy cél! Nagy ég!
A nemzeti érzés! A testvériség!
Lalalá! Szabadság! Egyenlőség!
Lalalá! Lalalá! A nemzet! A nép!

Olympia: Pont, ahogy mondja, pont, amit mond!
Vállunkon országos gond!
Az egyenlőség! A testvériség!
Az izé... a nemzet... az izé... a nép!

Rinaldo: Előre! Az úton! Lalalá! Lalá!
Ha összefog... Harcolunk... Nemzet!... Naná!
A céloom! Most végre! Az ország... A vágy!
Lalalá... Lalalá... A szabad világ!

Olympia: Pont, ahogy mondja, pont, amit mond!
Vállunkon országos gond!
Az egyenlőség! A testvériség!
Az izé... a nemzet... az izé... a nép!

Ketten: Pont, ahogy mondja, pont, amit mond!
Vállunkon országos gond!
Az egyenlőség! A testvériség!
Az izé... a nemzet... az izé... a nép!

Olympia: *(Bellanóhoz)* Ebből baj lesz. Ez becsületes.

Bellano: Miért lenne baj? Legföljebb elmondunk néhány jól hangzó általánosságot, attól rögtön megnyugszik.

Rinaldo: Asszonyom, ön célt adott az életemnek! ... Tulajdonképpen miről is van szó?
(Szinte öntudatlanul matat Olympia fiókjaiban, hiszen jól ismeri a bútorokat.)

Olympia: Az összeesküvésről. Többet nem mondhatok.

Rinaldo: Hát ez az egyenes tekintetű, titokzatos úr?

Olympia: Ő se mondhat többet. Majd a mi Nagy Öregünk, ha eléje kerül!

Rinaldo: *(Pisztolyt talál az egyik fiókban.)* A maguk Nagy Öregje? *(Akaratlanul Olympiára fogja a pisztolyt.)*

Olympia: A Nagy Öreg a mi legendás vezérünk. Életrajzának részleteit ma még homály
fedi, konspirációs okokból. Mindenesetre nagyon öreg és nagyon legendás.
(Megpróbálja barátságosan elvenni a pisztolyt Rinaldótól.)

Rinaldo: Még sose hallottam róla.

Denongo: *(észreveszi, hogy Pittorini éppen őt rajzolja)* Maga mit csinál?

Pittorini: Vázlatokat, uram.

Denongo: *(gyanakvóan)* Kinek?

Pittorini: Még nem tudom. Hát annak, aki majd megveszi.

Denongo: Azonnal hagyja abba.

Pittorini: De uram, én ezzel senkinek sem ártok!

Denongo: De árthat. És én is árthatok magának. Meg vagyok értve?

Olympia: *(Rinaldóhoz)* Azt hiszem, jó lesz, ha jelentem a Nagy Öregnek a maga bekapcsolódási szándékát.

Rinaldo: Maga csak ne jelentgessen, kérem. Különben meg tudom keresni a Nagy Öreget magam is.

Olympia: *(félre)* Jesszusom, ebből balhé lesz. *(hangosan:)* Puszta formalitás, ne izgassa magát. A részletekről majd máskor. Bízom magában.

Rinaldo: Nem is ismer.

Olympia: Azért bízom. ... De nem sokáig. Csak amíg meg nem ismerem. ... Maga nagyon érdekes ember... Tudja, az jutott eszembe, talán ilyen lehet az a híres rabló, ilyen férfias, ilyen egyenes... Ugye, tudja, kire gondolok?

Rinaldo: Ki ne mondja! *(Megcsókolja Olympiát.)*

Olympia: Ha csak ez az ára! *(Újabb csók. Utána:)* Azt hiszem, tényleg maga lehet az

Rinaldo: Asszonyom, ne bosszantson! Vagy elhiszi, hogy nem az vagyok, akinek gondol, vagy kénytelen leszek tetteikkel bizonyítani, hogy mennyire az vagyok!

Olympia: Istenem, micsoda férfi!

Rinaldo: Most pedig, asszonyom, Isten legyen önnel! De ne én! *(Rinaldo és Pittorini el.)*

14. jelenet

Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Bellano

Bellano: Szóval ő az?!

Olympia: Ő. Most mit csináljunk?

Bellano: Jelentenünk kell a Nagy Öregnek.

Olympia: Ebből még nagy baj lehet. De azért örülök, hogy megismertem! Micsoda pompás férfi! És semmi más!

No.9. Egy igazi férfi

Olympia: Egy igazi férfi!
Egy igazi hős!
Az jól eligazgat
egy igazi nőt!

Jaj, ez kell a nőknek!
Az igazi tűz!
Ezt érzi a kurva
és tudja a szűz.

Egy igazi csókban
az igazi vágy,
az igazi vágyhoz
egy igazi ágy!

Egy igazi szempár,
két igazi kar,
hát tegye meg gyorsan,
hát amit akar!

És mióta láttam,
jaj, nem tudom már,
hogyan vagyok én még,
vagy valaki más?

Nem vagyok azonos magammal,
mit tegyek ezután, ajjajjjaj?
Nem szabad nekem őt szeretnem,
félre is kellene vezetnem!

Nők: Édesem, ez azért veszélyes,
teljesen idegen személy ez!
Titkaid kiszedi, továbbáll,
légy kicsit okosabb, vigyázzál!

Olympia: Egy igazi száj és
egy igazi áll,
én politikázom,
ő nem vacillál!
Én lacafacázom,
ő lényegre tör,
a lába közt pisztoly,
a kezében tőr!

Férfiak: Egy igazi férfi,
egy igazi hős,
az nem ilyen gyáva,
az veri a nőt!
Mert ez kell a nőknek!
Az igazi tűz!
Ezt érzi a kurva
és tudja a szűz.

Olympia: És mióta láttam,
jaj, nem tudom már,
hogyan vagyok én még
vagy valaki más?

Férfiak: Egy igazi férfi,
egy igazi hős,
az nem ilyen gyáva,
az veri a nőt!

Nők:

Jaj, ez kell a nőknek!
Az igazi tűz!
Ezt érzi a kurva
és tudja a szűz.

Mert ez kell a nőknek!
az igazi tűz!
Ezt érzi a kurva
és tudja a szűz.

(Mind el.)

VÉGE AZ I. FELVONÁSNAK

II. felvonás

5. kép: a hegyekben

1. jelenet

rablók, akiket eddig még nem láttunk

No.10: Rablódal

- Rablók: Gazdálkodni gazdaságtalan.
Éhen halni igazságtalan.
Dolgozzék, ha kell, a vak ló.
Én meg vagyok inkább rabló.
Jól ki lesz ön fosztva általam.

Annyi minden lettem volna én.
De úgy láttam, a munka túl kemény.
Becsaptam hát minden ajtót,
vártak rám a többi rablók.
Életünk egy különvélemény.

Szép jónapot!
A pénzért jövök.
A rabló vagyok.
Ha kell, én lövök.
De tényleg lövök!
Ha mozdul, halott.
A pénzért jövök.
A rabló vagyok.

Végzünk hamar.
Ön fél, én ölök.
A helyzet fanyar.
A pénzért jövök.
Ha kell, én lövök.
A rabló vagyok.
A pénzért jövök.
Na szép jónapot!
2. rabló: Ez az Altaverde jól kitolt velünk. Nem jár erre senki.
3. rabló: Vagy amilyen szerencsétlenek vagyunk, fogunk egy peches frátert és nem lesz egy fillérje sem.
2. rabló: Nézd csak! Jön valaki! Ketten vannak.
3. rabló: Keríts balról!

2. jelenet

rablók, Rinaldo, Pittorini

(A rablók megtámadják Rinaldókat. Rinaldo nem is védekezik, csak legyint egyet. Erre Pittorini is fölhagy az állványával való vagdalkozással. Végül mindkettejüket elfogják és megbilincselik.)

Rinaldo: Mehetünk. Én vagyok az. Bár megjegyzem, nem vagyok azonos.

2. rabló: Kivel nem azonos?

Rinaldo: Már nem is tudom. Az ember nem kerülheti el a sorsát. Maguk kicsodák?

2. rabló: A nagy Rinaldo emberei vagyunk.

Rinaldo: Ne mondja. Jól ismerik?

3. rabló: Sajnos egyáltalán nem ismerjük. Az alvezére fogadott fel minket.

Pittorini: *(Rinaldóhoz)* Jobb lesz hallgatni.

2. rabló: Na indulás! Majd a táborban tovább kérdezősködhettek.

(Mind el.)

6. kép: a zsványtanyán

1. jelenet

a négy zsandár

1. zsandár: Biztos, hogy ez a táboruk? Nekem már volt egy süketnéma mészárosom, többet nem kérek.

2. zsandár: Biztos, hogy ez az. Szerintem nemsokára itt lesznek.

1. zsandár: Már jönnek is, nézzétek!

2. zsandár: Foglyuk is van! Kettő is! Na helyezkedjünk!

1. zsandár: Csak ügyesen, fiúk! Ha már Rinaldo nem lesz köztük, legalább a többit fogjuk el mind!

(Elrejtőznek.)

2. jelenet

a négy zsandár, rablók, Rinaldo, Pittorini

(Az imént látott rablók hozzák a megbilincselte Rinaldót és Pittorinit. Teljesen gyanútlanok.)

2. rabló: Hát itt volnánk. Itt most szép kényelmesen megvárjuk a többieket. *(A rablókhoz:)* Kötözzétek ki őket valamelyik fához.

(A rablók éppen végrehajtanák az utasítást, de ekkor előugranak a zsandárok.)

1. zsandár: Kezeket föl! Fegyvereket le!

3. rabló: Egyszerre nem megy. Vagy föl, vagy le.

2. zsandár: Mindegy, csak gyorsan.

(A rablók leteszik a fegyvereket.)

2. zsandár: Látom, foglyaik is vannak. Kit tisztelhetünk önben, uram?

Rinaldo: Gróf D'Albrogo vagyok. *(Félre:)* Olykor.

Pittorini: Én pedig Pittorini, az udvari festője. *(Félre:)* Sajnos.

1. zsandár: Az urak természetesen szabadok. *(A rablókhoz:)* Melyiküknél van a bilincsek kulcsa?

2. rabló: Egyiküknél sincs. Mi csak bekattintani szoktuk. A parancsnokunk magánál tartja a kulcsot.

2. zsandár: Sajnálom, gróf úr, ezt a kis kényelmetlenséget, de ezek szerint így kell velünk jönniük.

Rinaldo: Nem tesz semmit. Egyszer ezt is ki kell próbálnia az embernek.

2. zsandár: Milyen szellemes! Bezzeg ezek a gazemberek nem így gondolják. Az a híres vezérük, a Rinaldo Rinaldini, az még elfogni sem hagyja magát soha! ... Hej, csak egyszer kerülne a kezem közé! De megbilincselném! De megbilincselném!

1. zsandár: Na gyerünk, mert még ránk sötétedik itt az erdőben!

No.11: De megbilincselném!

Rinaldo: Hányszor remélték a smaszerek,
hogy csörren végre karomon a karperec,
most bilincsben hagyom el a harcteret,
de hiába várnak rám a smaszerek!

A zsandárok között szabad vagyok!
E bilincsbe zárva megvéd a jog.
Igazán senki se hinné ma, hogy
rablóvezér vagyok.

Zsandárok: De megbilincselném!
De megbilincselném!
De megbilincselném!

Rinaldo: A zsandárok között szabad vagyok!
E bilincsbe zárva megvéd a jog.
Igazán senki se hinné ma, hogy
rablóvezér vagyok.

Hányszor remélték a smaszerek,
hogy csörren végre karomon a karperec,
most bilincsben hagyom el a harcteret,
de hiába várnak rám a smaszerek!

Zsandárok: De megbilincselném!
De megbilincselném!
De megbilincselném!

Rinaldo: A zsandárok között szabad vagyok!
E bilincsbe zárva megvéd a jog.
Igazán senki se hinné ma, hogy
rablóvezér vagyok.

Hányszor remélték a smaszerek,
hogy csörren végre karomon a karperec,
most bilincsben hagyom el a harcteret,
de hiába várnak rám a smaszerek!

Zsandárok: De megbilincselném!
De megbilincselném!
De megbilincselném

(Mind el.)

7. kép: úton

1. jelenet

Altaverde, 1. rabló, további rablók

Altaverde: Fiúk, legyetek résen. Ideje volna egy jó fogást csinálni végre. Csak romlik a renomé, amióta Rinaldo folyton itt hagy minket.

1. rabló: De hát főnök, te is kitűnő szakember vagy!

Altaverde: Az a mi áldozatainkat nem érdekli. Felőlük akár éhen is halhatnánk. Különb is változnak az idők, egyre több a központi banda. Aki önálló, arra mostanában rájár a rúd. A magunkfajta becsületes betyárokra már a kutya sem figyel.

1. rabló: Vigyázz, zsandárok! ... Nézzétek! A fiúkat hozzák! És a parancsnokot, megbilincselve!... Ki kell szabadítanunk őket!

2. jelenet

Altaverde, az összes rablók, a négy zsandár, Rinaldo, Pittorini

(Altaverde és emberei körülveszik a zsandárokat; ez utóbbiak fogják közre a többi rablót valamint Rinaldót és Pittorinit.)

2. rabló: *(Altaverdéhez kiált)* Parancsnok! Itt vagyunk!

1. rabló: *(Rinaldóhoz kiált)* Parancsnok! Itt vagyunk!

Altaverde: Adják meg magukat!

1. zsandár: Erre sajnos nem kaptunk parancsot. Fiúk, tűz!

(Kitör a lövöldözés és a verekedés.)

Rinaldo: *(Pittorinihez)* Gyere, Pittorini, meneküljünk, mielőtt kiszabadítanak!
Pittorini: Ments meg Uram a barátainktól, az ellenségeinkkel magunk is elbánunk!
(Rinaldo, Pittorini bilincsben el.)

3. jelenet

Altaverde, rablók, zsandárok

(A rablók győznek, elfogják a zsandárokat.)

Altaverde: Fiúk! Hová lett Rinaldo?
1. rabló: És Pittorini?
Altaverde: Ezek elrabolták egymást.
2. zsandár: Kicsoda? Rinaldo?
2. rabló: Hát itt volt? Talán ő szabadított ki minket?
2. zsandár: Úgy látszik, igaz, amit mesélnek róla! Hogy láthatatlan!
Altaverde: Bizony igaz. Mi például mostanában nagyon ritkán szoktuk látni.
1. zsandár: És mikor látták legutóbb?
1. rabló: Itt az előbb. Megbilincselve.
Zsandárok: Hát ő volt?! *(S mialatt már viszik ki őket a színről:)*
1. zsandár: Az a pemzlis lett volna a híres Rinaldo Rinaldini?
2. zsandár: Abban a festékfoltos ruhában?
1. zsandár: Aki azzal a lehetetlen állvánnyal mászkál?
2. zsandár: Hát meg kell adni, verekedni, azt tud vele.
(Mind el.)

8. kép: a nápolyi kikötőben

1. jelenet

Rinaldo, Pittorini

Rinaldo: *(még mindig bilincsben van. Beszalad, mint akit üldöznek. Körülnéz, hová bújhatna.)*
Pittorini: *(beszalad: ő üldözte Rinaldót. Ő is bilincsben van.)* Hahó! Gróf úr! Merre vagy? Rinaldo! Nem hallgatsz a nevedre?
Rinaldo: *(megkönnyebbült sóhajjal)* Te voltál az? Én meg már azt hittem, megint üldöz valaki. Folyton az az érzésem, hogy egész Nápoly minket keres.
Pittorini: Én mindig vágytam a népszerűsége, de most inkább lemondanék róla. Az a fő baj, hogy előbb-utóbb valaki majd ránktalál.

Rinaldo: El kéne menni Korzikára.
Pittorini: Nincs az a hajó, amelyik így bilincsben fölvegyen minket.

2. jelenet

Rinaldo, Pittorini, Olympia

Olympia: *(belép)* Na, csakhogy megvannak, uraim! Már azt hittem, elvesztek.
Pittorini: De sajnós megvagyunk.
Rinaldo: A sok vándorlás után végre révbe értünk.
Pittorini: Ide a nápolyi révbe. És most nem tudunk tovább menni.
Olympia: Hová?
Rinaldo: Hát a Nagy Öreghez, Korzikára.
Olympia: Szicíliába kell mennünk. Azonnal indulnak. Így határoztunk. Már ki is béreltem maguknak egy hajót. Azt ott.
Rinaldo: Nem akarunk Szicíliába menni. A Nagy Öreghez akarunk menni, Korzikára.
Olympia: Hogy maguk mit akarnak és mit nem, az teljesen mindegy. Az se sokat számít, hogy én mit akarok. Csak az számít, amit a Nagy Öreg akar. Egyébként most Szicíliában van.
Pittorini: Én imádok utazni, de rühellem, ha kényszerítenek.
Olympia: A Nagy Öreg levelet írt nekem. Azt üzente, küldjem magukat Szicíliába. Martagno grófnő kastélyába kell eljutniuk. A mi kedves Fiorillánk is ott van már. Lemondtam a szolgálatairól a grófnő javára, hogy maguk semmiben se szenvedjenek hiányt.
Rinaldo: A rohadt életbe.
Olympia: Nincs más választásunk, uraim. Első a haza ügye. *(Füttyent, két fegyveres bejön és megragadja megbilincselte hűseiket.)*
Rinaldo: Melyik hazáé?
Olympia: Korzikáé.
Rinaldo: Ez most ugyanaz az ügy, amit már említett?
Olympia: Ugyanaz.
Rinaldo: Akkor jó, akkor mehetünk. A becsület végett.
Pittorini: De hát mi nem vagyunk korzikaiak! Hol itt a haza?
Rinaldo: Miért, talán tudsz a közelben még egy országot, amelyiket meg kell szabadítani a bilincseitől?
Pittorini: Apropos, jó, hogy mondd. Országot ugyan nem tudok, de ha esetleg minket kettőnket lehetne...
Olympia: Majd ha már fölszálltak a hajóra.
Pittorini: Adnak enni azon a hajón?

Olympia: Adnak.

Pittorini: Tőlem mehetünk. Éljen Korzika!

Olympia: *(a fegyverekhez)* Vigyétek föl őket a hajóra.
(Rinaldót és Pittorinit behajózzák.)

Olympia: *(Utánuk megy, a hajóhídon áll)* Hát akkor, Isten nevében... *(elővesz egy kulcsot, kinyitja a bilincseket)*

Rinaldo: Hogy került magához ez a kulcs?

Olympia: Altaverdétől kaptam, ha esetleg bajba kerülnék.

Rinaldo: Mi köze magának Altaverdéhez?

Olympia: Még nem említettem? A testvérem.

Rinaldo: Hát ezért volt olyan ismerős maga nekem! És ezért volt olyan ismerős a palotájában minden! Egytől egyig én raboltam azt a berendezést! ... Altaverde meg mindent elsikkasztott... csak eddig nem tudtam, hová vitte!

Olympia: Hát akkor jó utat, uraim, Isten áldja magukat! Találkozunk a becsület mezején!

Rinaldo: Jobb szerettem volna a saját jószántamból fölkeresni a Nagy Öreget!

Olympia: Teljesen mindegy, higgye el! Teljesen mindegy!

No.11: Az életünkről mások döntenek

Olympia: Az életünkről mások döntenek,
s csak a mások életéről dönthetünk,
a sajátunk, az titok marad,
a sajátunk: a végzetünk.

A vagyonunkat mások költik el,
s csak a mások kontójára költhetünk,
mi örökösök és örökhagyók,
kik születünk és elmegyünk.

Nem számít, hogy mit akarok én,
és nem számít, hogy maga mit akar,
csak az számít, hogy mi az eredmény,
mert a végén úgylis vár a ravatal.

Hárman: Az életünkről mások döntenek,
s csak a mások életéről dönthetünk,
a sajátunk, az titok marad,
a sajátunk: a végzetünk.

A vagyonunkat mások költik el,
s csak a mások kontójára költhetünk,
mi örökösök és örökhagyók,
kik születünk és elmegyünk.

Olympia: Nem számít, ha becsületes és
nem számít, ha gaz és becsstelen,
csak az számít, hogy úgylis jön a vég
és a sírban nincs már pénz, se szerelem.

Hárman: Az életünkről mások döntenek,
s csak a mások életéről dönthetünk,
a sajátunk, az titok marad,
a sajátunk: a végzetünk.
A vagyonunkat mások költik el,
s csak a mások kontójára költhetünk,
mi örökösök és örökhagyók,
kik születünk és elmegyünk.

(A hajó elmegy. Olympia távozik a színről. A hajó megérkezik Szicíliába.)

(Az 1992-es szolnoki előadásban itt volt szünet. Ezért kezdődött a következő jelenet is dallal.)

9. kép: egy út pihenőjén, Szicíliában

1. jelenet

Pittorini, Rinaldo

(Idill. Pittorini festeget és dalol, Rinaldo vele dudorászik.)

No.12: Itt vagyunk végre

Pittorini: Szicíliában
még eddig sose jártam,
most nincs több könny és sóhaj,
mert Szicília jó hely!
Itt vagyunk végre,
s ha fölnézek az égre,
a napsütötte kékre,
a félelmemnek vége!
Festem a tájat,
hát kell-e többet várjak?
Itt bármerre járjak,
nem űznek az árnyak!
Itt érdemes élni,
itt végre nem kell félni,
és jobbra-balra télni.
Ki élt már itt, az érti!
Ó, százados tölgyek!
Ó, dimbek-dombok, völgyek,
ti szépséges zöldek,
s ti dimbes-dombos hölgyek!
Festői tájék,
te óriási játék,
itt halálomig járnék,
itt nem üldöz az árnyék!

Te szépséges élet!
Itt nincs gyilok, se méreg!
Itt megnyugszik a lélek,
itt semmitől se félek!

2. jelenet

Pittorini, Rinaldo, Denongo, Laura

(Berohan Denongo és Laura)

- Denongo: Segítsenek rajtunk! Védjenek meg minket! ... Nahát, maga az, gróf úr?! Van fegyverük?
- Rinaldo: Pittorini, add vissza a festéklövő pisztolyt! Tudja, báró úr, régen nem volt rá szükségem. Azért még belemegy a töltény.
- Pittorini: Jönnék! Micsoda kép lehetne belőle! „Szicíliai vecsernye” vagy valami ilyesmi. Ha végre egyszer kedvemre festhetnék!

3. jelenet

Rinaldo, Pittorini, Denongo, Laura, rablók

(Rablók rontanak be a színre. Nagy verekedés. Rinaldo - Pittorini hathatós segítségével - győz. A rablók elhullanak és eltakarodnak.)

4. jelenet

Rinaldo, Pittorini, Denongo, Laura

- Rinaldo: Huhh! Köszönöm.
- Denongo: De gróf úr! Még maga köszöni meg? Mit köszön?
- Rinaldo: Hogy végre egy kicsit kiverekedhettem magamat.
- Denongo: Hát akkor kölcsönösen köszönjük. És engedjék meg, hogy hálából meghívjam Önöket közeli kastélyomba. Élvezzék a mi igazi délies vendégszeretetünket!
- Rinaldo: Köszönjük, de
- Denongo: De...?!
- Pittorini: Köszönjük, de elfogadjuk.
- Rinaldo: De nagyon sietünk.
- Pittorini: De azért örömmel fogadjuk a meghívást.
- Rinaldo: De vár minket a Nagy Öreg.
- Denongo: De a Nagy Öreg néha minket is meglátogat. Talán most is.
- Rinaldo: De hiszen akkor mehetünk!
- (Mind el.)*

10. kép: Laura szobája a Denongo kastélyban

1. jelenet

Secretarius, Komorna

- Secretarius: Megjöttek már a báró úrék?
- Komorna: Na nézd csak, mit keres itt a titkár úr? A baronesz szobájában?!
- Secretarius: Nem is tudom. Talán a baroneszt.
- Komorna: Az előbb még a báró urat kereste.
- Secretarius: Mit keresne a báró úr a baronesz szobájában?
- Komorna: Nem tudom, mit keresne, de ha magát itt találná, azonnal kitenné az állásából!
- Secretarius: De nem szokott itt találni.
- Komorna: Pedig már lett volna alkalma rá.
- Secretarius: Ezt már legutóbb is mondta.
- Komorna: Igen, de akkor csak öt tallért kaptam érte.
- Secretarius: Tessék, most kap hatot, de ez egy darabig legyen elég.
- Komorna: Csak amíg nem jön vissza.
- Secretarius: Nem jövök vissza. Itt maradok. *(Elbújik a függöny mögé, de úgy, hogy a nézők továbbra is látják.)*
- Komorna: Én ezt nem is láttam! Itt se vagyok! *(El.)*

2. jelenet

Secretarius, Rinaldo, Laura

- Laura: No csak bátran. Jöjjön, gróf úr, ne féljen tőlem!
- Rinaldo: Én senkitől sem félek, baronesz. Csak saját magamtól. Vagy mondjuk így: a sorsomtól.
- Laura: Gróf úr, én szeretnék elárulni valamit. Nekem van egy titkom.
- Rinaldo: Jó magának. Hogy csak egy.
- Secretarius: *(a függöny mögött befogja a fülét)* Én ezt nem bírom hallgatni!
- Laura: Gróf úr, én szerelmes vagyok valakibe!
- Rinaldo: Jó magának. Hogy csak egybe.
- Laura: De abba nagyon.
- Rinaldo: Hiába, én nem tudok ellenállni a nőknek! *(Megcsókolja és az ágyra dönti Laurát.)*
- Secretarius: Én ezt nem bírom nézni! Még jó, hogy nem látom!
- Laura: *(Vad csókolózás után fölül az ágyon)* De nem magába vagyok szerelmes.

Rinaldo: Hát kibe?!

Laura: Olyasvalakibe, akihez soha nem adna hozzá az apám.

Rinaldo: Rabló az illető?

Laura: Bár az volna! Valami úri banditához még csak hozzámehetnek. De én az apám titkárába vagyok szerelmes!

Secretarius: *(a függöny mögött, befogott füllel)* Hogy ezt én most nem hallom!

Rinaldo: De kedves baronesz, hát én nem vagyok azonos!

Laura: Arra kérem, segítsen nekem. Magáért most mindent megtenne az apám. Beszéljen velem! A maga kedvéért talán mégis hozzáad.

Rinaldo: Hát jó. Majd kivárjuk az alkalmas pillanatot.

3. jelenet

Secretarius, Rinaldo, Laura, Komorna

Komorna: *(berohan)* Vigyázzanak, jön a báró úr! ... Nahát, titkár úr, hogy maga mennyire megváltozott! Hiába, no, a szerelem mindenható! *(El.)*

4. jelenet

Secretarius, Rinaldo, Laura

Rinaldo: Engem nevezett titkárnak?

Laura: Lehet, hogy engem. Már kicsit rosszul lát szegény. Megsértette, gróf úr?

Rinaldo: Dehogy, dehogy. Engem csak a saját nevemmel lehet megsérteni.

Laura: Jó. Akkor ezentúl vigyázni fogok, hogy ne hívjam D'Albrogónak.

5. jelenet

Secretarius, Rinaldo, Laura, Denongo

Denongo: *(jön)* Laurám! Laurácskám! .. D'Albrogó gróf, ön itt? *(Laura püsszeg.)* ... Mit püsszögsz?... Hát, kedves D'Albrogó gróf... Laura, ne püsszegj folyton, ez illetlenség! Hát, kedves gróf... na végre, hogy abbahagytad, lányom... Szeretném önt meghívni egy mulatságra és fölkeríteni egy szívességre. Az a helyzet, hogy multság is csak akkor van, ha a szívességet megteszi... hol is kezdjem... na, elég az hozzá, hogy érkezett az este a kastélyba egy vándor muzsikuss... olyan komédiásféle... Gyanús népség az ilyen, de szórakoztató... Ahogy a nóta is mondja:

No. 13: A színészek furcsa egy népek

Denongo: A színészek furcsa egy népek.
Messziről igencsak szépek.
Hallgatnak, megértően néznek,
s azt is csak játsszák, hogy élnek.

Sokukat okosnak véled,
pedig csak kitolnak véled.
Amikor közletről nézed,
kevésbé tetszetős lények.

Egyiknek nem jut egy fészek,
másikuk örökké részeg.
Nejeik, lányaik szépek:
veszélyes asszonyszemélyek!

A színészek furcsa egy népek.
Messziről igencsak szépek.
Hallgatnak, megértőn néznek,
s azt is csak játsszák, hogy élnek.

Én azért szeretem őket.
Persze hogy főleg a nőket.
Őket is olyankor főleg,
ha engemet szűrnak ki hősnek.

A színészek furcsa egy népek.
Messziről igencsak szépek.
Hallgatnak, megértőn néznek,
s azt is csak játsszák, hogy élnek.

Na mindegy, végül is az a fő, hogy elszórakoztassanak minket. Arra valók. Na hát ennek a vándor muzsikusnak a segítségével szeretnénk előadni egy élőképet, műkedvelő alapon...

Rinaldo: Hát csak tessék, báró úr... Magam is szívesen megnézem. Persze, csak, ha nem sokáig késlekednek velem, mert sajnos holnap már tovább kell mennem... Tudja, vár a Nagy Öreg. De ha ma este adják, feltétlenül megnézem.

Denongo: Éppen ez az! Hogyha nem csak megnézni szíveskednék! Ugyanis éppen arra szeretném megkérni, hogy játssza el az egyik szerepet. Nem is merem kimondani, melyiket. ... Szóval a címszerepet. Remélem, nem sértem meg vele.

Rinaldo: Nehéz engem megsérteni, báró úr.

Denongo: Hát, a darabnak az a címe, hogy: „A sokak által rettegett rablóvezér, Rinaldo Rinaldini borzalmas gaztettei és szörnyűséges halála”. Ebben, ha eljátszaná a címszerepet! Én egy öreg bárót játszom benne, a lányom pedig a báró lányát. Nos?

Rinaldo: Boldogan mondok igent, báró úr! Ez a szereposztás! Mit mondjak, hát ez telitalálat!

Denongo: Ugye? No, akkor jöjjön velem. Gyere te is, Laura. Csinálunk egy próbát, csak úgy a rend kedvéért. Este előadás! Hívtam néhány vendéget a közönség szerepére is. Meghívtam a Nagy Öreget is.

Rinaldo: És eljön?

Denongo: Biztos, hogy nem jön el. Utálja az embereket, nem jár társaságba. De ha nem hívom meg, akkor megsértődik, és olyankor igen veszedelmes dolgokat művel. Nem szeretnék ujjat húzni vele.

(Denongo, Rinaldo, Laura el.)

6. jelenet

Secretarius, Komorna

- Komorna: *(be)* No, titkár úr? Ugye, hogy tartottam a számat? *(Tartja a kezét):* Öt tallér.
- Secretarius: Egy fillért sem kap. Örüljön, hogy nem lövöm le. Elmegyek. Ha a baronesz esetleg megkérdi, hová tűntem, mondja meg neki, hogy beálltam rablónak. És hogy mindent tudok. Persze hogyha mindazt hallottam volna, amit sajnos nem hallottam, akkor nyilván maradnék. Na Isten áldja és tartsa a száját. *(El.)*
- Komorna: Magán aztán nehezen ismeri ki magát az ember! Hé! ... Ki fog nekem ezután fizetni?

2. kép: a Denongo kastély nagyterme

1. jelenet

Denongo, Laura, Rinaldo, Pittorini, Vándor Muzsikus, Komorna, vendégek

(Pittorini az utolsó simításokat végzi a díszleten. A Vándor Muzsikus rendezkedik. Rinaldo álarcot vesz. Általános készülődés.)

Vándor Muzsikus: *(Pittorinihez)* Na, elkészült már? ... Úgy látom, kezdhethetjük. ... Hölgyeim és Uraim! Ma este előadatik „A sokak által rettegett rablóvezér, Rinaldo Rinaldini borzalmas gaztettei és szörnyűséges halála” című énekes história, egy élőkép keretében, amelyben a ház tisztelt ura, ennek tisztelt leánya és kettejük tisztelt vendége, a gróf úr is kegyeskedett szerepet vállalni. ... Ecco la!

No.14: Képmutogató dal

Vándor Muzsikus: Élt a szép Itáliában egy jó öreg báró,
tisztelettel köszöntötte minden arra járó.

Denongo: *(próza)* Ez én leszek, figyeljék.

Vándor Muzsikus: És továbbá e bárónak volt egy szép leánya,
kit egy gazdag nemesúrhoz feleségül szána.

Denongo: *(próza)* Na ez biztos te leszel, Laurácskám.

Vándor Muzsikus: Volt továbbá egy gazember, neve Rinaldini,
ha gázságot kellett tenni, ötöt szokták híni.
Továbbá e Rinaldini a lányt megszerette,
s igen-igen búslakodék, hogy el nem vehette.
Továbbá úgy döntött tehát magában azonban,
hogy a leányt, amint lehet, megszökteti nyomban.
Csakhogy ám az öreg báró az útjába állott,
és a merész gazfickóra merészen kiáltott:

(próza, suttog:) Báró úr, báró úr! (Súg:) „Te gazember...”

Denongo: Te gazember, megszöktetnéd az egyetlen lányom, kérlek szépen, ezt a bűnöd a szemedre hányom!

Vándor Muzsikus: Továbbá mert a Rinaldo ott állott előtte, könnyűszerrel meg is ölte, vagyishogy lelőtte.
(*próza, sűg:*) Báró úr! Most!

Denongo: Bumm! Bumm!

Rinaldo: Ilyen egy balfácán rablót! Én nem hagytam volna lelőni magamat.

Vándor Muzsikus: (*próza, sűg:*) Gróf úr! Tessen szíves elesni!

Rinaldo: De én másképp csinálnám!

Vándor Muzsikus: Én is. De nem én írtam a darabot, hanem valami magyar amatőr. Essen már el, kérem!

Rinaldo: Na jó. (*Elesik*)

Vándor Muzsikus: Véget ért a gaz Rinaldo, ajkán e szavakkal:

Rinaldo: Okuljatok példából, mert így jár, aki meghal!

2. jelenet

Denongo, Laura, Rinaldo, Pittorini, Vándor Muzsikus, Komorna, vendégek, rablók

(A vendégek tapsolnak. A taps közben rablók lépnek a terembe, ugyanazok, akik megtámadták Denongo bárót és Laurát, de most Altaverde is köztük van. A rablók vezére is tapsolni kezd, de úgy, mint amikor valaki véget akar vetni a zajnak. A vendégek lassan elcsendesednek, megértik a helyzetet. Pittorini rajzolni kezdi a jelenetet.)

Rablóvezér: Na csakhogy. Ékszereket, pénzt középre.

Rinaldo: (*fektéből, még álarcbán*) Állj! Kik vagytok? Na nézd csak, Altaverde! Takarodjatok innét.

Altaverde: (*félre*) Honnan ismer ez engem?

Rablóvezér: Uraságod parancsolni akar nekünk?

Rinaldo: Isten ments. Senkinek sem akarok parancsolni. De jaj nektek, ha megnevezem magam. És jaj nekem is.

Rablóvezér: Majd egy névtől fogunk megijedni.

Rinaldo: Az enyémtől sajnos igen. Még én magam is félek, ha meghallom.

Rablóvezér: Hát csak ki vele. Kit tisztelhetünk uraságodban?

Rinaldo: Rinaldo Rinaldininek hívnak.

Pittorini: Már amikor.

Denongo: De gróf úr! Nem kell ilyen komolyan vennie a szerepét! Mi ugyanis nem fogunk ellenállni. Nem szoktunk.

Rinaldo: Báró úr, én sajnos valóban Rinaldo Rinaldini vagyok. Az meg ott Altaverde, az egykori alvezérem.

- Altaverde: Ki vagy te, aki Rinaldónak mered magad nevezni? Én valóban ismerem őt, de téged sose láttalak.
- Rinaldo: *(leveszi az álarcot)* Én vagyok az.
- Altaverde: Álarcban ismerősebb voltál. De ez a hang és ez a termet... Üdv, nagy kapitány! Hát hiába, egy Rinaldo az mindenütt Rinaldo.
- Pittorini: Nem mindenütt.
- Rablóvezér: *(csak most figyel föl Pittorinire)* Maga meg mit rajzolgat? Jobb lesz, ha abbahagyja.
- Altaverde: Rinaldo, most is megelőztél minket! Hiába, te már csak az maradsz, aki voltál!
- Rinaldo: Sajnos néha már magam is így gondolom.
- Rablóvezér: Éljen Rinaldo!
- Rablók: Éljen Rinaldo!
- Rinaldo: *(Altaverdéhez)* Mit keresel te ezek között?
- Altaverde: Nélküled soha semmi sem sikerült nekünk. Mostanában a nagyobb bandák különben is fölvásárolják a kisebb bandákat. Lehet, hogy minket is beolvasztanak egy nagyobb divízióba.
- Vándor Muzsikus: *(Pittorinihez)* Én ebbe tönkre fogok menni.
- Pittorini: Ne is mondja. Tudja, hány üzletemet tette már tönkre ez az ember?! Ha meghalt volna, már régen milliomos lennék.
- Rablóvezér: Parancsolj velünk, kapitány! Minden parancsodat teljesítjük!
- Rinaldo: Helyes. Takarodjatok innen.
- Rablóvezér: Parancsodra, Rinaldo. Feltétel nélkül elvonulunk. Egyelőre.
- Denongo: De azt már én nem engedem! *(Pénzesládikát ad át.)* Itt van ezer tallér, ezt nektek adományozom, nemes szívű rablók!
- Vándor Muzsikus: Micsoda nagylelkűség!
- Pittorini: Ne gondolja. Ha egyszer Rinaldo elmegy innen, ki védi meg ezt a kastélyt? Sokkal egyszerűbb előre fizetni.
- Denongo: *(a rablókhoz)* Ég Önökkel.
- Rablóvezér: A viszontlátásra, hölgyeim és uraim! Fiúk, indulás! A viszontlátásra! A közeli viszontlátásra! *(Rablók el.)*

3. jelenet:

Denongo, Laura, Rinaldo, Pittorini, Vándor Muzsikus, Komorna, vendégek

- Denongo: Kedves gróf úr... illetve Rinaldo úr... Kedves uram! Most, hogy immáron másodszer sietett a segítségemre, fölfedve kilétét, ami után természetesen egy percig sem maradhat a vendégem, hiszen, mint nyilván Ön is belátja, nem kompromittálhatom magam; most, hogy ismét hálára kötelezett, de most, amikor nem hívhatom meg hálából a kastélyomba, egyrészt mert már itt van, másrészt, mert azonnal el kell tűnnie innen, mondja meg nekem, mit adhatok Önnek végtelen hálám jeléül?

- Rinaldo: Teljesítse egy kérésemet, báró úr. Engedje meg, hogy a lánya azé a férfié legyen, akit szeret.
- Denongo: Uramisten! Ezt csak nem kívánja tőlem!
- Rinaldo: Tehát visszavonja a szavát.
- Denongo: Nem is adtam a szavamat semmire. De hát legyen. A leányom keze az öné.
- Rinaldo: Köszönöm, de szerencsére nem én tartok rá igényt.
- Laura: Pimasz.
- Denongo: Na hálistennek.
- Rinaldo: A lánya Secretarius urat szereti, az Ön titkárát.
- Denongo: Jól nézünk ki. Hol van Secretarius?
- Komorna: Világgá ment bánatában. Előtte jól megfenyegetett.
- Laura: És ezt csak most mondja? Milyen irányban ment világgá? Hátha utolérjük!
- Komorna: Utolérik ám! Majd a zsandárok érik utol. Azt mondta, fölesap rablónak. Pont elkerülték egymást a barátaival.
- Denongo: Rinaldo úr, figyelmeztetem, hogy lejárt az egy perc! Azonnal hagyja el a kastélyomat!
- Rinaldo: Köszönjük a szíves vendéglátást, báró úr. Úgyis éppen indulni akartunk. Ég Önökkel. Pittorini! Indulás!
- Pittorini: Pedig micsoda remek zsánerkép lett volna!

4. jelenet

Denongo, Laura, Vándor Muzsikus, Komorna, vendégek

- Komorna: Na, ezt szépen megcsinálta, baronesz! Két szék közül a pad alá.
- Laura: Én is elmegeyek! Utánamegeyek! Csak még azt nem tudom, hogy melyiküknek! Nem olyan nagy ügy egy rabló szeretőjének lenni! Apám se igazi báró, csak úgy tesz. Talán senki se igazi. Talán mindenki csak úgy tesz.

No.15: Mindenki csak úgy tesz

- Laura: Apám sem igazi báró, csak úgy tesz,
és én is csak úgy teszek,
talán a rablók sem igazi rablók,
lehet, hogy igazi emberek.

Talán, ha lőnek, sem igazán lőnek,
csak katonást játszanak,
talán, ha ütnek és vágnak és rúgnak,
akkor is játékból bántanak.

Pompázó kastélyok,
fényűző estélyek:
mindez csak komédia!

Így tesznek, úgy tesznek,
ezt adnak, azt vesznek:
apám egy szatócs fia!

Apám sem igazi báró, csak úgy tesz,
és én is csak úgy teszek,
talán a rablók sem igazi rablók,
lehet, hogy igazi emberek.

Talán, ha lőnek, sem igazán lőnek,
csak katonást játszanak,
talán, ha ütnek és vágnak és rúgnak,
akkor is játékból bántanak.

11. kép Martagno grófné kastélyának előcsarnoka. Négy ajtó nyílik innen.

1. jelenet

Dianora, Fiorilla

- Dianora: *(behátrál az egyik ajtón, közben veszekszik Fiorillával, aki még nem látszik)*
Hogy néz ki ez a ház! Szemét, mindenütt szemét és rendetlenség! Itt senki se dolgozik, de lopni, azt bezzeg tudnak! A pisztolyaim rozsdásak! A lepedőim gyűröttek! Az összes töröm csorba! A csembalóból meg eltűntek a hangok! Magával aztán jól bevásároltam!
- Fiorilla: *(belép)* De drága grófné!
- Dianora: Még jó, hogy egy hónapja késnek a vendégeink! Nincsenek azok ilyen kuplerájhoz szokva! Két finom úr! Egy gróf és egy festő! Istenem! Egy művész! Ah! Egy Leonardo! Egy Tiziano!
- Fiorilla: Úgy tudom, Pittorininek hívják.
- Dianora: De mi lesz, ha netán mégis időben érkeznek? *(Fiorilla szólni akar.)* Hagyjon engem! Ne zaklasson a kérdéseivel! Inkább dolgozzon rendesen! *(És kihátrál egy másik ajtón.)*

2. jelenet

Fiorilla, Olympia

- Olympia: *(belép, ő folytatja tovább Fiorillával ide-oda rohangálást)* Hát így kell engem fogadni? Sehol senki? Már elfelejtette, Fiorilla, hogy mennyi mindent felejtettem el magának? Persze bizonyára az urak körül teszi magát, én meg már nem számítok! Hol vannak!?
- Fiorilla: Éppen ezt akartam kérdezni, nacsasszony kérem! Se hírük, se hamvuk! Ahogy én a nacsasszonyt ismerem, nyilván többet teccik tunni róluk! Hun vannak?

- Olympia: Hú, de elpimaszodtál itt a jó levegőn, kedves Fiorilla! Takarodsz azonnal a dolgozóra! Még majd te fogsz engem faggatni! Na tűnj el, amíg szépen beszélek!
- Fiorilla: Én a nacsasszony helyében szerényebb volnék! Tudom, amit tudok! Nem csak én kezdtem alul! Más is alul kezdte! Hol egyik alatt, hol másik alatt!
- Olympia: Most már aztán igazán takarodj!
- Fiorilla: Megyek, na, megyek. Csak a véleményemet akartam elmondani. *(ki)*

3. jelenet

Olympia, Laura

- Laura: *(belép, ő is most érkezett, mint Olympia)* Nahát, Olympia! Maga hogy kerül ide?
- Olympia: Ezt éppen te kérdezed, gyermekem? Én is ugyanolyan joggal kérdezhethetném. Hát az apukádat hol hagytad? Megszöktél, igaz? Mit keresel itt? Sőt! Kit keresel itt?!
- Laura: Hát az biztos, hogy nem magát, Olympia néni.
- Olympia: Lenénizel, te pendelyes csitri? És a partedlid hol van? Nézzze meg az ember! Egy ilyen kis hátulgombolós és már visszafázik!
- Laura: Nahát, sejtem ám, ki miatt jött ide a néni! De aki miatt idejött, az csak énutánam vágyik! Ide is énelőlem menekült!
- Olympia: Nem tudom, hogy kiről beszélsz, kisbabám. Nincs itt senki.
- Laura: Nahát, ennyi senkit egy rakáson! Mi lesz itt, ha neadjisten jönni talál valaki?!

4. jelenet

Olympia, Laura, Rinaldo, Pittorini

(Rinaldo és Pittorini bedugják a fejüket a bejárati ajtón. A két nő egyszerre szólal meg.)

- Olympia: Gróf úr!
- Laura: Rinaldini úr!
- (És ismét egyszerre:)*
- Olympia: Ja, maga tudja?
- Laura: Ja, maga nem tudja?
- (És megint egyszerre:)*
- Olympia: Rinaldini úr! Na végre!
- Laura: Gróf úr! Na végre!
- Rinaldo: Régóta várnak itt minket?
- Olympia: Most jöttünk.
- Rinaldo: Akkor mi most megyünk.

Olympia: Maradnak. *(Pisztolyt ránt.)* ... Csakhogy itt van! Végre kettesben leszünk!

Rinaldo: Pittorini, nem festenél egy röpke portrét a hölgyről? *(És lenyomja Olympiát egy székre Pittorini állványa elé.)*

Laura: Milyen ügyesen lerázta ezt az undok nőszemélyt!

Rinaldo: Pittorini, itt a következő megrendelés!

Pittorini: Csak úgy röpködnek ma a bomba üzletek! *(Ezt akkor mondja, amikor Rinaldo Laurát is leülteti, amely pillanatban viszont Olympia felpattan.)*

Olympia: *(Rinaldóhoz)* A Nagy Öreg már nagyon magát! Azért jöttem, hogy figyelmeztessem: most már nincs visszaút!

Rinaldo: Gyerünk, Pittorini! Nemsokára célnál vagyunk!

Pittorini: Még nem vagyok készen a portréjával, asszonyom! *(Lenyomja Olympiát egy székre, Laura felpattan.)*

Rinaldo: *(Pittorinihez)* Menjünk már!

Pittorini: Csak most kezdek belejönni!

Laura: *(Rinaldóhoz)* Most már senki sem állhat közénk! *(Ő is pisztolyt ránt. Pittorini közéjük áll és lenyomja Laurát egy székre.)*

Pittorini: Kedves baronesz, üljön még egy kicsit! Az utolsó simítások, hiszen tudja...

5. jelenet

Olympia, Laura, Rinaldo, Pittorini, Fiorilla

Fiorilla: *(belép. Pittorini, Olympia és Laura folytatják a felugrálós játékot.)*

Pittorini: *(meglátja Fiorillát)* Na úgy látom, ebből csoportkép lesz.

Fiorilla: *(Rinaldóhoz)* Na itt vagy, te híres!

Rinaldo: Nem vagyok híres! Nem akarok híres lenni!

Fiorilla: Már megint megcsaltál, mi?

Rinaldo: *(esküre emeli a kezét)* Ne legyen D'Albrego a nevem...

Fiorilla: Nem is az.

Rinaldo: Hát már te is tudod?

6. jelenet

Olympia, Laura, Rinaldo, Pittorini, Fiorilla, Dianora

(Belép Dianora. Amikor Rinaldo meglátja őt, gyorsan lenyomja Fiorillát egy székre Pittorini elé.)

Rinaldo: Megvan a címe! A három grácia!

(Folyik a szaladgálás az állvány körül. Pittorini néha egy-egy vonást ejt a vásznon.)

Dianora: *(közelít a hátráló Rinaldóhoz)* Gróf úr! Mióta várom magát! Tudom, hogy vannak vetélytársaim, de egy ilyen férfiért érdemes küzdeni!

Rinaldo: Vetélytársai? Hol? Esküszöm! Ne legyen Rinaldo a nevem, ha ...

Dianora: Mit mond, kedvesem?

Rinaldo: Hogy ne legyen D'Albrogó a nevem, ha ...

Dianora: Az előbb más nevet mondott.

Rinaldo: Eh, mit! Ne legyen nevem!

Pittorini: Ötödik grácia nincs?

Rinaldo: Nincs! Nem is lesz! Meneküljünk! Majd a Nagy Öregnél végre kipihenjük magunkat! Ezekhez képest még egy rablóbanda is kész istenáldása! A zsandárokról nem is beszélve.

Dianora: Innen ugyan el nem mennek! *(És elállja az egyik ajtót.)*

Olympia: Itt maradnak és kész! *(Ő is eláll egy ajtót.)*

Fiorilla: Még egyszer nem szöksz meg előlem! *(Ő is eláll egyet.)*

Laura: De előlem sem! *(Ő is.)*

Rinaldo: Innen csak a falon át szabadulhatunk.

Pittorini: Hát akkor rajta. Bontsuk ki. Majd én falazok.

(Rinaldo téglánként bontja a falat, közben Pittorini védekezően tartja maga elé az állványát. Egyszer csak a falból előtűnik a Befalazott Asszony.)

Rinaldo: Elnézést... kénytelen vagyok megzavarni a nyugalmát.

Befalazott Asszony: Dehogy zavar, nagyon örülök, éppen társaságra vágytam. Mit írunk most?

Rinaldo: Május harmincötödike van.

Befalazott Asszony: Hagyjuk a részleteket. Milyen évszázad?

Rinaldo: Ezt hogy érti? Hát úgy... körülbelül tizenhét-tizenkilenc.

Befalazott Asszony: Te jó Isten! Engem 1572-ben falaztak be ide.

Rinaldo: És azóta itt áll?

Befalazott Asszony: Ahogy mondja, uram. Még egy széket sem hagytak itt nekem. Ugyanis akkor épült a kastély. És nem akart megállni a fal. Erre tizenkét kőműves összetanakodék, mondták, kinek felesége legelőbb jó ide, azt szépen befalaztuk. És én jöttem elsőnek. Na hát így történt.

Pittorini: És nem akar kijönni?

Befalazott Asszony: És ha leomlik?

Rinaldo: Leomlik, nem omlik, nekünk innen valahogy ki kell jutnunk. Ez az utolsó esélyünk.

Befalazott Asszony: Hát jó. Parancsoljanak, uraim. *(Kilép a falból.)*

(Rinaldo és Pittorini a lukon át eltűnnek. A kastély összeomlik.)

Befalazott Asszony: Én megmondtam, hogy összeomlik!

7. jelenet:

*Olympia, Laura, Fiorilla, Dianora, Befalazott Asszony,
Altaverde, fegyveresek, köztük Secretarius*

- Altaverde: *(jön a kastély főbejárata felől, mögötte fegyveresek, akiknek öltözéke egyenruhára emlékeztet)* Itt kell lenniük! Keressétek őket mindenfelé! A Nagy Öreg megparancsolta, hogy azonnal vigyük őket a táborba.
- Secretarius: Mi történt itt?
- Laura: *(Secretariusához)* Szerelmem! Itt vagyok!
- Secretarius: Már késő. Tudom, amit tudok.
- Laura: És nem tudod, amit nem tudsz!
- Olympia: Altaverde! Mi ez a maskara?
- Altaverde: Beálltam ezekhez. Tudod, egyre nehezebb volt a helyzet.
- Olympia: És rólam ki fog gondoskodni ezután? Ha már te is ezeknek dolgozol? Akarom mondani nekünk?!
- Altaverde: Hogyhogy nekünk?
- Olympia: Hát a Nagy Öregnek. Neked nem lett volna szabad beállnod. Most már teljesen ki vagyunk szolgáltatva nekik. Akarom mondani nekünk.
- Altaverde: Én nem vagyok parancsnoknak való. Nekem egyenruha kell. Én egy egyszerű mezei rabló vagyok, aki szeret engedelmeskedni.

12. kép: úton

1. jelenet

Rinaldo, Pittorini, fegyveresek

(Fegyveresek, akik az előbb is látott egyenruhát hordják, kerítik be hőseinket. Rövid verekedés után mindkettejüket elfogják.)

13. kép: a Nagy Öreg kunyhójában

1. jelenet

a Nagy Öreg, Bellano, Fiorilla

(A Nagy Öreg kicsi, csúf és fiatal. Sokkal fiatalabb, mint Rinaldo. Egy asztal alatt lakik, mert rosszak az idegei és fél. Általában kötögetni szokott, az megnyugtatja. Most is az asztal alól beszél. Fiorilla a szeretője.)

Nagy Öreg: Biztos, hogy ő az?

Bellano: Egészen biztos, méltóságos uram. Volt szerencsém látni őt, amikor még D'Albrogio grófnak nevezte magát. Bár sokat veszített a formájából, de azért ma sem lehet eltéveszteni. Valaha ő volt egész Itália leghíresebb rablóvezére.

Fiorilla: Én is ismerem valamennyire.

Nagy Öreg: Nyugtass meg. Biztos, hogy ő az?

Fiorilla: Biztos.

Nagy Öreg: Máskor ne szólj közbe. Vakard meg a hátam. Mindent tud az ügyről?

Bellano: Semmit.

Nagy Öreg: Még szerencse. És rólam?

Bellano: Csak a legfontosabbakat. Méltóságod nevét úgy ejti ki, mint egy szentét. Folyton ilyeneket mondogat: „Meglátjátok, egyszer még találkozni fogok a Nagy Öreggel és ő majd eligazítja a sorsomat! Majd a Nagy Öreg megmutatja nekem a becsület útját!” Meg efféléket.

Nagy Öreg: Helyes, helyes. Hát akkor küldje be.

Bellano: A festőjét is?

Nagy Öreg: Az kicsoda?

Fiorilla: Jaj, az nagyon mulatságos ember!

Nagy Öreg: Csöndes?

Fiorilla: Csöndes.

Nagy Öreg: Akkor jó. Máskor ne szólj közbe.

Bellano: Folyton fest. És néha verekszik az állványával.

Nagy Öreg: Na majd most nem verekszik. Hagyjátok rajta a bilincset. Majd készít rólam egy portrét. *(Fiorillához:)* Jó festő?

Fiorilla: Remek. Jó sok festéket használ.

Nagy Öreg: Helyes. Máskor ne szólj közbe. Na küldje be őket.

Bellano: *(ki)*

2. jelenet

Nagy Öreg, Fiorilla, Rinaldo, Pittorini, fegyveresek

(Rinaldo és Pittorini bilincsben, bekötött szemmel belépnek, némán megállnak.)

Nagy Öreg: *(kimászik az asztal alól)* Maga nem szokott bemutatkozni?

Rinaldo: Inkább nem.

Nagy Öreg: Helyes. Én se. Hát maga kicsoda? Maga az a festő?

Pittorini: Én, uram.

Nagy Öreg: Akkor maga most megfesti a portrém, amíg én elbeszélgetek a barátjával.

Pittorini: Szívesen, uram, csak egy kicsit zavar ez a kendő a szememen.

Nagy Öreg: Szerintem mindegy. Nem azt mondtam, hogy nézelődjön, azt mondtam, hogy fesse meg a portrémat. Ahhoz a keze is elég.

Pittorini: Csak az élethűség miatt gondoltam.

Nagy Öreg: Na jól van, vegyék le róla azt a kendőt. *(Leveszik.)*

Pittorini: *(Meglátja Fiorillát)* Na nézd csak! A kis komorna!

Nagy Öreg: Miféle komorna?

Fiorilla: Biztosan engem nézett komornának.

Nagy Öreg: Ha sértegetni meri a kisasszonyt, agyonlövetem. Persze, csak ha elkészült a képpel.

Pittorini: Bocsánat, bocsánat. Már csak a bilincs zavar egy kicsit.

Nagy Öreg: Az a bilincs ottan nagyon jó helyen van. így legalább jól meg fog gondolni minden egyes vonást a portrémon. *(Rinaldóhoz:)* Maga pedig üljön le.

Rinaldo: *(mivel be van kötve a szeme, fenékre ül.)*

Nagy Öreg: Van szék is.

Rinaldo: Idefigyeljen, öregem, én nem érek rá itt lacafacázni! Nekem a Nagy Öreggel kell beszélnem.

Nagy Öreg: Szerencséd, hogy öregapádnak szólítottál. Én vagyok az.

Rinaldo: Maga?!

Nagy Öreg: *(Fiorillához)* Vedd le a szeméről a kendőt.

Fiorilla: *(leveszi a kendőt Rinaldo szeméről)*

Nagy Öreg: Most meglepődtél, igaz?

Rinaldo: Hát meg.

Nagy Öreg: Mindenki hitetlenkedik a koromon. De a kor nem számít. A tekintély számít. Ülj le.

Rinaldo: *(leül)*

Nagy Öreg: Arrébb. Rosszak az idegeim.

Rinaldo: Én már csak magában bízom, uram!

Nagy Öreg: Helyes. Én is csak magamban bízom.

Rinaldo: Eddig olyan céltalan volt az életem!

Nagy Öreg: Na majd nézünk valami finom kis célt neked, fiam. Jól vívsz?

Rinaldo: Soha senki egy karcolást sem ejtett rajtam!

Nagy Öreg: De azért szoktál néha vívni?

Rinaldo: *(fölpattan)* Azt hiszem, félreértett, uram!

Nagy Öreg: Na, ülj csak le, fontos megbeszélőnivalóink vannak. Mit tudsz az összeesküvé-
sünkről?

Rinaldo: Ószintén szólva nem sokat. De nekem mindegy is, csak valami igazi célt lássak végre magam előtt! Nagyszerű érzés lehet részt venni egy ilyen fölszabadító mozgalomban! Fölszabadítok én akárkit, csak hagyják!

Nagy Öreg: Jó, ennyi elég is. Szóval közénk állsz.

Rinaldo: Leghőbb vágyam.

Nagy Öreg: Már holnap megkezdheted a munkát. Megkezdhetnéd ma is, de hát mindjárt éjfél van.

Rinaldo: Boldog vagyok, uram.

Nagy Öreg: Inkább ügyes legyél. Holnap találkozunk a becsület mezején. Illetve én holnap nem leszek ott, de hát ezt szokták ilyenkor mondani.

Rinaldo: Végre! Csakhogy! Merre kell mennem? Hol találom meg hát végre a becsület mezejét?

Nagy Öreg: Kimész a kapun, mész egy mérföldet egyenesen, azután egy kicsit jobbra. A tölgyfánál balra fordulsz és akkor már ott van.

Rinaldo: Hát ez csodálatos! Hihetetlen! És mikor indulunk Korzikára?

Nagy Öreg: Korzikára? Miért mennénk Korzikára?

Rinaldo: Csak a végcél miatt gondoltam...

Nagy Öreg: Már értem. Nem volt rögtön világos. Hát az még odébb van. Korzikán nem olyan jók a terepviszonyok, mint itt.

Rinaldo: És kivel kell akkor holnap megküzdenem?

Nagy Öreg: Megküzdened? Nem értelek.

Rinaldo: Hát harcolnom.

Nagy Öreg: Eszedbe ne jusson! Harcolni! Szép is volna! Még elesnél nekem az első napon! A vívást csak a biztonság miatt kérdeztem. Nem bírom ezeket az undok szurkálásokat. ... Rabolni fogsz, fiam.

Rinaldo: Rabolni? Nem értem. Rabolni? Én?

Nagy Öreg: Miért, ki más? Hát ki ért még úgy ehhez a szakmához, mint te, fiam? Nekünk pénz kell, sok-sok pénz. Azt fogsz rabolni. De rabolhatsz ékszereket is.

Rinaldo: Nem fogok rabolni.

Nagy Öreg: Dehogynem fogsz. *(Pittorinihez:)* Hadd lássam a portrét. *(Nézi.)* Nem jó. Sokkal szebb vagyok. Nem karikatúrát rendeltem, hanem portrét. Nagyon pimasz vagy, fiam. Hiába hagytam rajtad a bilincset?

Rinaldo: Nem azért jöttem keresztül egész Itálián, hogy azt csináljam, amit csak elfelejteni akarok! Nem fogok többé hősködni! Védtelen embereket kifosztani! Azért jöttem, hogy egy ügyet szolgáljak!

Nagy Öreg: Éppen azt fogod tenni. Ezentúl nem a saját zsebedre dolgozol, hanem a miénkre. Ez így már mégiscsak egészen más, nem?

Rinaldo: Inkább adjanak föl a zsandároknak.

Nagy Öreg: Dehogy adunk. Vagy rabolsz, vagy megölünk. Hé, valaki!

3. jelenet

*Nagy Öreg, Fiorilla, Rinaldo, Pittorini, Bellano, Altaverde, Secretarius.
Utóbbiak mint a Nagy Öreg fegyveresei. Később minden szereplő megjelenik:
Olympia, Dianora, Denongo, Laura, Mindannyian otthonosan mozognak,
mindannyian be vannak avatva. Még a Befalazott Asszony is itt van.*

- Bellano: Parancsára, méltóságos uram!
- Nagy Öreg: Minden lépését figyelitek. Ha nem hajlandó rabolni, vagy ha szökni akar, lőtök. ... De lehetőleg nem az én közelemben.
- Olympia: *(Fiorillához)* Gratulálok. Ezt ügyesen csinálta. Jó helyre feküdt.
- Fiorilla: Köszönöm, hogy tanulhattam magától.
- Rinaldo: *(Denongóhoz)* Báró úr! Laura kisasszony!
- Denongo: Psszt! Csöndesebben. Nem ismerjük egymást, érti?!
- Rinaldo: *(Dianorához)* Grófné! Maga - itt?
- Dianora: Magam sem tudom, hogy kerültem ide. De így a finálé táján minden életben maradt szereplő össze szokott jönni.
- Rinaldo: *(Altaverdéhez)* Te is itt vagy? Te mindenütt ott vagy?
- Altaverde: Nem segíthetek rajtad, Rinaldo. Most már mindannyian beálltunk ezek közé. Nem önszántunkból tettük. Nem maradt más választásunk.
- Rinaldo: És te legalább tudod, hogy mit akarnak ezek?
- Altaverde: Gondolom, főleg pénzt. Nekünk is csak rabolnunk kell, mint eddig. Csak most le kell adni a zsákmány negyvenkét százalékát adóba, huszonötöt jutalékba. A többi a mienk. Többet dolgozunk, mint régen és kevesebb marad belőle. Ez a lényeg. És valahogy szervezettebb az egész.
- Rinaldo: Hát én ebben nem veszek részt. Nem akarok rabló lenni, értitek?
- Nagy Öreg: Az nem számít, hogy te mit akarsz. Még az se számít, hogy én mit akarok. Csak a tekintély számít.

No.16: Én vagyok a tekintély

- Nagy Öreg: Én vagyok a tekintély.
Én is félek, te is félj.
Ettől leszünk erősek.
Ha nem szeretsz, én lelőlek.
- Kavartam és kivártam,
ezer dolgot kijártam,
akármit is csináltam,
én vagyok a hibátlan!
- Én vagyok a hatalom,
tested-lelked akarom,
messze nyúlik a karom,
szereteted akarom!

Én vagyok a tekintély.
Én is félek, te is félj.
Ettől leszünk erősek.
Ha nem szeretsz, én lelőlek.

Nem vitázom, ne érvelj.
Nem engedek, ne kérlelj.
Nem tanulok, ne oktass,
nem vagyok én demokrat!

Én vagyok a hatalom,
tested-lelked akarom,
messze nyúlik a karom,
szereteted akarom!

Én vagyok a tekintély.
Én is félek, te is félj.
Ettől leszünk erősek.
Ha nem szeretsz, én lelőlek.

Rinaldo: *(próza)* Hát nem. Ebben nem veszünk részt. *(Megragadja Pittorini állványát és pajzsként tartja maga elé):* Aki a közelemben lép, ezzel ütöm agyon!

Pittorini: Már majdnem kész voltam!

Rinaldo: Gyerünk innen! Fejezzék be a finálét nélkülünk!

Pittorini: Próbálj meg óvatosabban bánni az állványommal, jó?

(Kiszaladnak a színről, a nézőtéren át. Rinaldo mindvégig úgy tartja az állványt, mint egy fegyvert.)

Bellano: Lelőjem, méltóságos uram?

Nagy Öreg: Eszedbe ne jusson! Még a végén népi hős lesz belőle! Csak fusson! Egyszer úgymint elfogja valaki. Hiába menekül, hiába fut. Úgymint rablóból lesz a legjobb rabló.

(És már következik is a finálé:)

Kórus: Én vagyok a tekintély.
Én is félek, te is félj.
Ettől leszünk erősek.
Ha nem szeretsz, én lelőlek.

Nem vitázom, ne érvelj.
Nem engedek, ne kérlelj.
Nem tanulok, ne oktass,
nem vagyok én demokrat!

Én vagyok a hatalom,
tested-lelked akarom,
messze nyúlik a karom,
szereteted akarom!

Én vagyok a tekintély.
Én is félek, te is félj.
Ettől leszünk erősek.
Ha nem szeretsz, én lelőlek.

V É G E